

Vlaanderen
is energie en klimaat

Ondernemingsplan Vlaams Energie- en Klimaatagentschap

PLANNING 2021
RAPPORTERING 2020

INHOUD

INLEIDING	2
HOOFDSTUK 1. HET VEKA ALS ORGANISATIE.....	4
1.1 Missie en taken van het VEKA.....	4
1.2 Langetermijnvisie van het VEKA	5
1.3 Organisatiestructuur VEKA	6
1.4 Het VEKA als organisatie	6
1.5 Kerntaken van het VEKA	7
HOOFDSTUK 2. STRATEGISCHE BELEIDSDOELSTELLINGEN ENERGIE EN KLIMAAT 2020-2024	9
2.1 Algemeen kader: Regeerakkoord, beleidsnota's Energie en Klimaat 2019-2024.....	9
2.2 Het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030, de Langetermijnrenovatiestrategie 2050 en de Vlaamse Klimaatstrategie 2050.....	9
HOOFDSTUK 3. OPERATIONELE DOELSTELLINGEN ENERGIE- EN KLIMAATBELEID 2020-2024.....	11
3.1 Het Renovatiepact voor de grondige renovatie van woningen versterken	12
3.2 De strategie en het actieprogramma voor de renovatie van niet-woongebouwen uitwerken en implementeren	16
3.3 Acties voor de shift naar een duurzame gebouwverwarming uitwerken.....	18
3.4 Het EPB-beleidskader vereenvoudigen en gebruiksvriendelijker maken	19
3.5 De transitie naar broeikasgasarme ondernemingen ondersteunen en begeleiden	20
3.6 De versnelde uitbouw van een duurzame-energieproductie ondersteunen	22
3.7 Meewerken aan de uitbouw van een slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik en productie.....	23
3.8 De betaalbaarheid van het energie- en klimaatbeleid bewaken	25
3.9 Meewerken aan de verdere besluitvorming inzake het Europese en internationale energie- en klimaatbeleid en de samenwerking met andere beleidsniveaus versterken	26
3.10 Een goede opvolging, beleidsonderbouwing en beleidsbijsturing verzekeren voor het Vlaams Energie- en Klimaatplan	28
3.11 De communicatie over het energie- en klimaatbeleid verder uitbouwen en versterken.....	29
3.12 De ondersteuning van en de kennisuitwisseling met de lokale besturen versterken	30
HOOFDSTUK 4. HORIZONTALE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN OPGELEGD DOOR DE VLAAMSE REGERING	32
4.1 Welzijn en preventie	32
4.2 Personeelsbesparing 2020-2024.....	33
4.3 Diversiteit en gelijke kansen	33
4.4 Risicomanagement – aanbevelingen van Audit Vlaanderen	34
BIJLAGE I: BESCHRIJVING VAN DE KERTAKEN VAN HET VEKA 2021 EN UITVOERINGSRAPPORTERING 2020	36
BIJLAGE II: PERSONEELSPLAN 2021.....	77
BIJLAGE III: BEGROTINGSKREDIETEN ONDER BEHEER VAN HET VEKA	78
BIJLAGE IV: MONITORINGTABEL VAN DE JAARDOELSTELLINGEN 2020.....	81

////////////////////////////////////

INLEIDING

////////////////////////////////////

Dit is het eerste ondernemingsplan van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA), dat de planning voor het jaar 2021 beschrijft. De rapportering over de verwezenlijkingen van 2020 die in dit ondernemingsplan zijn opgenomen, heeft enkel betrekking op de verwezenlijkingen van het vroegere Vlaams Energieagentschap (VEA).

Het ondernemingsplan van het VEA is herschreven in functie van de omvorming naar het VEKA op 1 januari 2021. Deze omvorming was aangekondigd in het Regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Regering en geraakte in een stroomversnelling op 10 juli 2020 na de goedkeuring van het voorontwerp van decreet tot omvorming van het VEA tot het VEKA¹ door de Vlaamse Regering.

In het tweede semester van 2020 is hard gewerkt aan de uittekening van een projectaanpak en de uitwerking van de verschillende deelprojecten om de formele opstart van het VEKA vanaf 1 januari 2021 effectief mogelijk te maken.

In grote lijnen zag de projectstructuur er als volgt uit:

- een projectteam dat de algemene omkadering van het reorganisatietraject verzorgde;
- vijf werkgroepen die voor de verschillende (deel)projecten beslissingsvoorstellen uitwerkten;
- een klankbordgroep die die beslissingsvoorstellen besprak en hieromtrent adviezen gaf;
- de leidend ambtenaar die op basis van de voorgelegde voorstellen en adviezen de knopen doorhakte.

De rol van de klankbordgroep bestond er enerzijds in om algemeen zicht te houden over alle deelprojecten die in het trajectplan pasten, en vooral om een finaal advies te formuleren over de beslissingsvoorstellen die de werkgroepen hadden voorbereid.

Tijdens het traject is de overtuiging gegroeid dat het VEKA heel wat opportuniteiten kan bieden om de energie- en klimaattransitie coherenter en versterkt aan te pakken.

Het VEKA brengt heel wat ervaring, motivatie, ambitie en competenties samen. Het is de ambitie van het VEKA om de drijvende kracht te zijn van de noodzakelijke energie- en klimaattransitie.

¹ Decreet van 4 december 2020 houdende aanpassing van diverse decreten met betrekking tot de omvorming van het Vlaams Energieagentschap tot het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, tot integratie van opdrachten inzake klimaat van het Departement Omgeving in dit Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, tot integratie van opdrachten inzake lucht van het Departement Omgeving in de Vlaamse Milieumaatschappij en houdende rapportage door het Departement Omgeving.

LEESWIJZER

Het voorliggende ondernemingsplan is aangevuld met de taken die werden overgeheveld vanuit het departement Omgeving en aangepast aan de nieuwe organisatiestructuur van het VEKA in 3 clusters.

[Hoofdstuk 1](#) van het ondernemingsplan focust op het VEKA als organisatie. [Hoofdstuk 2](#) geeft een overzicht van de strategische kerndoelstellingen voor het Vlaams energie- en klimaatbeleid 2021-2030. De concrete invulling door het VEKA aangaande de strategische en operationele beleidsdoelstellingen opgenomen in de beleidsnota's Energie en Klimaat 2019-2024, wordt besproken onder [hoofdstuk 3](#). [Hoofdstuk 4](#) tot slot gaat in op de horizontale strategische doelstellingen opgelegd door de Vlaamse Regering (welzijn en preventie, diversiteit en gelijke kansen, risicomangement, personeelsbesparing).

[Bijlage I](#) omvat een beschrijving van , rapportering over en planning voor de recurrente kerntaken die niet voorkomen in de beleidsnota's Energie en Klimaat. Het personeelsplan van 2021, zoals goedgekeurd door het EOC, is als [bijlage II](#) opgenomen. [Bijlage III](#) en [bijlage IV](#) geven inzicht in respectievelijk de begrotingskredieten onder beheer van het VEKA en de uitvoeringsrapportering en de monitoringtabel van de jaardoelstellingen 2020 van het VEA.

HOOFDSTUK 1. HET VEKA ALS ORGANISATIE

1.1 MISSIE EN TAKEN VAN HET VEKA

De missie van het VEKA is als volgt vastgelegd in het Energiebesluit² (artikel 2.1.2.):

“Het VEKA heeft als missie het voorbereiden, stimuleren, coördineren, uitvoeren, opvolgen en evalueren van beleidsinitiatieven op het vlak van energie en broeikasgasemissies die bijdragen aan de omslag naar een klimaatneutrale en duurzame samenleving in Vlaanderen, waarbij de beleidsinstrumenten op een kostenefficiënte en kwaliteitsvolle manier worden ingezet en rekening wordt gehouden met de sociale en economische impact.”

Het Energiebesluit (artikel 2.1.3.) kent volgende taken aan het VEKA toe:

	1° de langetermijnvisies over energie en klimaat, de Vlaamse energie- en klimaatplannen en het Vlaamse energie- en klimaatbeleid onderbouwen en voorbereiden, coördineren en uitvoeren, evalueren en erover rapporteren
	2° in het bovengewestelijk besluitvormingsproces rond energie en klimaat participeren, door proactieve deelname aan de Belgische, Europese en internationale besluitvorming, implementatie en rapportering en, waar mogelijk binnen de beschikbare middelen, aan grensoverschrijdende samenwerking
	3° beleidsinstrumenten en adequate oplossingsgerichte maatregel-pakketten voor het energie en klimaatbeleid en de efficiënte en effectieve uitvoering daarvan, ontwikkelen, waaronder: a) de milieuvriendelijke energieproductie bevorderen en de middelen en fondsen beheren die daarvoor bestemd zijn, inbegrepen de voorbereiding, uitvoering, monitoring en controle van de steunverlening aan groenestroom-, warmtekracht- en groenewarmte-installaties; b) het efficiënte en flexibele energiegebruik bevorderen, inclusief opslag en de middelen en fondsen beheren die daarvoor bestemd zijn
	4° zo laag mogelijke energiesysteemkosten nastreven door flexibiliteit in te schakelen en beleidsinstrumenten regelmatig te evalueren

² Besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2020 houdende wijziging van diverse besluiten met betrekking tot de omvorming van het Vlaams Energieagentschap en de operationalisering ervan tot het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap en tot integratie van opdrachten inzake klimaat en energie van het Departement Omgeving in het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap

	5° de regelgeving in verband met het efficiënte beheer en de uitbouw van distributienetten van elektriciteit, gas en warmte , en van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voorbereiden en toepassen
	6° via het ontwikkelen van dataplatvormen alle data over energie (productie, distributie, opslag en verbruik) en klimaat (broeikasgasemissies) systematisch verzamelen en gebruiken voor beleidsvoorbereiding, studies, rapporteringen en beleidsuitvoering
	7° het beleid over energie en klimaat onderbouwen door onder meer analyses aan te sturen, beleidsindicatoren te ontwikkelen en op te volgen, modellen en methodologische tools, beleidsscenario's en prognoses te ontwikkelen en toe te passen
	8° de inzet van de middelen van het Vlaams Klimaatfonds en het Energiefonds beheren en coördineren
	9° bijdragen tot de optimale benutting van fondsen die de Europese en andere supranationale instellingen ter beschikking stellen
	10° aan een draagvlak bouwen voor een energiebewuste en klimaatneutrale samenleving, informatie verspreiden en sensibiliserings- en communicatie-acties over milieuvriendelijke energieproductie, efficiënt en flexibel energiegebruik en klimaatbewust gedrag voeren en uitbesteden
	11° gestructureerd samenwerken en overleggen met publieke en private stakeholders rond energie en klimaat
	12° marktonderzoek in het kader van minstens het duurzame energie- en klimaatbeleid, de milieuvriendelijke energieproductie, het efficiënt en flexibel energiegebruik, en het sociaal energiebeleid uitvoeren of laten uitvoeren

Daarnaast maken ook alle andere taken betreffende het energie- en klimaatbeleid die bij of krachtens decreet of door de Vlaamse Regering aan het agentschap zijn en worden toevertrouwd, deel uit van het takenpakket.

1.2 LANGETERMIJNVISIE VAN HET VEKA

Vertrekkende van de missie en taken van het agentschap, zoals vastgelegd in het Energiebesluit, heeft de directieraad van het VEKA op 12 februari 2021 de volgende langetermijnvisie van het agentschap goedgekeurd:

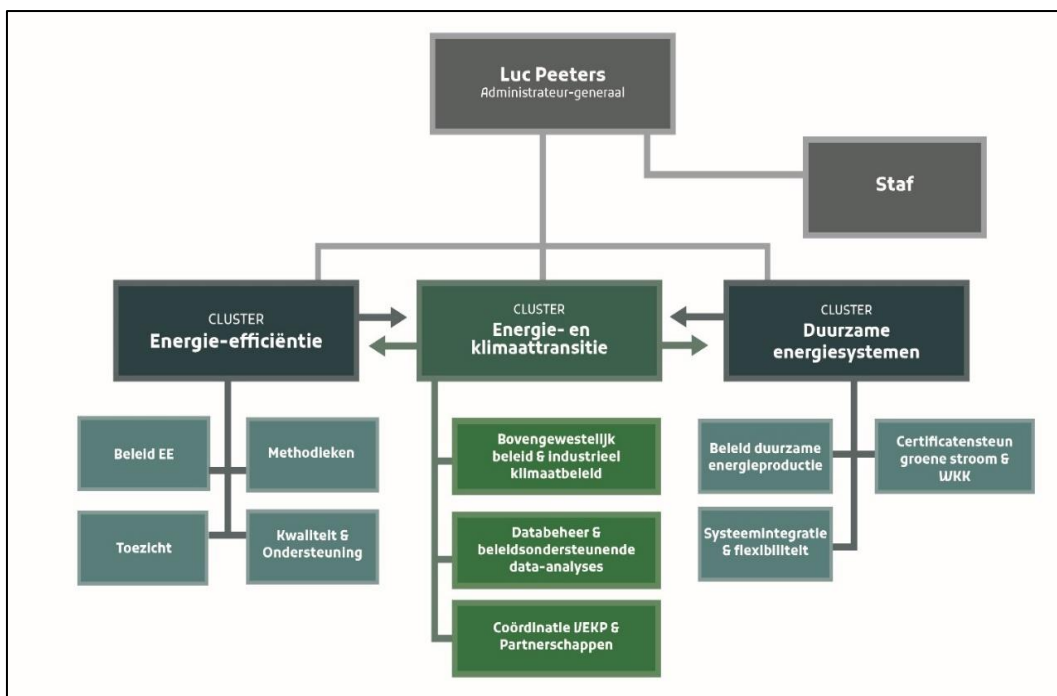
////////////////////////////////////

“Als drijvende kracht voor het energie- en klimaatbeleid in Vlaanderen speelt het VEKA een stimulerende, coördinerende en ondersteunende rol in de transitie naar een klimaatneutrale en duurzame samenleving. We nemen een brugfunctie op om wat maatschappelijk leeft op de beleidsagenda te krijgen en spelen flexibel en proactief in op sociale en technologische ontwikkelingen. We zijn een oplossingsgerichte en ambitieuze partner voor iedereen die bijdraagt aan de omslag naar klimaatneutraliteit. We steunen daarbij op onze expertise en data, en gaan uit van een pragmatisch samenwerkingsmodel, en houden steeds onze focus op het algemeen belang, nu en in de toekomst.

“We bieden een inspirerende, motiverende en duurzame werkomgeving voor al onze medewerkers.”

1.3 ORGANISATIESTRUCTUUR VEKA

Onderstaande figuur geeft de organisatiestructuur van het VEKA weer. Het VEKA bestaat uit drie inhoudelijke clusters (Energie-efficiëntie, Energie- en klimaattransitie en Duurzame energiesystemen), inhoudelijk en organisatorisch ondersteund vanuit de staf. Elke cluster bestaat uit enkele teams die een specifiek takenpakket opnemen.

1.4 HET VEKA ALS ORGANISATIE

Het VEKA moet de drijvende kracht zijn van de energie- en klimaattransitie in Vlaanderen. Vanuit onze missie, visie en taken dragen we bij aan de omslag naar een klimaatneutrale samenleving, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen. We willen dan ook van het VEKA een organisatie maken die kan inspelen op de veranderende samenleving en klaar is voor de toekomst. De interne werking zal daarom in functie staan van die rol die we willen opnemen, waarbij de focus ligt op de uitvoering, opvolging en actualisering van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030, de Vlaamse Klimaatstrategie 2050 en alle gelinkte beleidsinitiatieven, o.a. in het kader van de Europese Green Deal. Er zal aandacht zijn voor kwaliteitsvolle beleidsontwikkeling (o.a. door een sterke inzet op data,

////////////////////////////////////

prognoses en modellen), de uitrol van efficiënte beleidsinstrumenten en administratieve processen, gerichte energie- en klimaatcommunicatie en de uitbouw van partnerschappen met strategische stakeholders. We richten ons ten slotte op Europese financiering om projecten te ondersteunen.

Zoals opgenomen in het Globale Preventieplan (2021-2025) engageert de directieraad van het VEKA zich om zowel op strategisch niveau als op operationeel niveau rekening te houden met het welzijn van de werknemers. De directieraad engageert zich om bij de beslissingen oog en oor te hebben voor de verzuchtingen en werkomstandigheden van de werknemers van het VEKA.

Het VEKA wil een gezonde, veilige en transparante werkomgeving bieden, in een cultuur van vertrouwen en respect voor elkaar. We zorgen voor een motiverende en inspirerende werkomgeving voor onze medewerkers, stimuleren vernieuwing en zorgen voor een goede interne informatiedoorstroming. We willen wendbaar en pragmatisch zijn en duurzaamheid in onze eigen werking incorporeren.

Het VEKA volgt de richtlijnen inzake de coronamaatregelen nauwgezet en heeft aandacht voor het fysieke en mentale welzijn van zijn werknemers, ook in coronatijden, door interne communicatie en acties.

Verder bouwend op de missie, de visie, de kerntaken en het strategisch kader 'VEKA van de toekomst' zal een interne waardenwerkgroep in 2021 de waarden van het VEKA concretiseren.

1.5 KERNTAKEN VAN HET VEKA

Een beknopte beschrijving van de kernprocessen van het VEKA is opgenomen als bijlage I. Een samenvattend overzicht van de personeelsinzet volgt hieronder.

Management en (beleids)ondersteunende diensten		
1	Algemene leiding, organisatiesturing, algemene informatieverstrekking en secretariaat	7,4
2	Managementondersteuning binnen het agentschap	9,6
3	Algemene beleidsondersteuning en beleidsgerichte input	9,6
4	Communicatie over het energie- en klimaatbeleid	6,1
Operationele kerntaken		
5	Overleg omtrent het bovengewestelijk en internationaal energie- en klimaatbeleid, incl. voorbereiding standpunten	3,1
6	Industrieel klimaatbeleid (implementatie EU ETS voor vaste installaties en luchtvaartexploitanten en CORSIA, niet CO ₂ -broeikasgassen)	2,2
7	Data-analyse en data-rapporteringen	7,8
8	Coördinatie, monitoring en evaluatie van en rapportering over de uitvoering van het VEKP en de Vlaamse klimaatstrategie	3,8
9	Ondersteuning van de lokale overheden bij het concretiseren van hun energie- en klimaatbeleid	2,0
10	Projectwerking BE-Reel!	4,6
11	Implementatie, monitoring en evaluatie van de sociale- en REG-openbare-dienstverplichtingen	3,9

12 Doelgroepenoverleg en uitwerking van hefboomacties in het kader van de langetermijnrenovatiestrategie 2050	4,3
13 Uitvoering, monitoring, evaluatie, verdere uitwerking en optimalisering van de EPC- en de EPB-regelgeving	6,2
14 Kwaliteitsborging van de energiedeskundigen en de EPB-verslaggevers	2,4
15 Handhaving van de EPC-en EPB-regelgeving	14,7
16 Ontwikkeling en optimalisering van de certificatiesoftware, de EPB-software en de energieprestatiedatabank	3,6
17 Behandeling van standaardsubsidiedossiers (attestaanvragen verhoogde investeringsaftrek energiebesparende investeringen, sloop- en herbouwpremie, batterijpremie, rentesubsidies renteloos renovatiekrediet, retroactieve investeringspremie zonnepanelen, ...)	6,4
18 Opvolging van de implementatie van specifieke Vlaamse energiebeleidsmaatregelen voor ondernemingen (energiebeleidsovereenkomsten, verplichte energieaudit, beoordelen van de energieplannen en de energiestudies, supercapregeling, energienorm, mini-EBO's, ...)	2,7
19 Uitvoering van de VEKP-acties ter bevordering van hernieuwbare-energieproductie	6,3
20 Ondersteuning van de uitbouw van een slim en flexibel energiesysteem	5,8
21 Monitoring, evaluatie en beheer van de groenestroom- en warmtekrachtcertificaten-systemen	10,9

////////////////////////////////////

////////////////////////////////////

HOOFDSTUK 2. STRATEGISCHE BELEIDSDOELSTELLINGEN ENERGIE EN KLIMAAT 2020-2024

////////////////////////////////////

2.1 ALGEMEEN KADER: REGEERAKKOORD, BELEIDSNOTA'S ENERGIE EN KLIMAAT 2019-2024

Het Vlaamse energie- en klimaatbeleid van deze regeerperiode draagt bij aan de langetermijnstrategie en -doelstellingen die op Europees en internationaal niveau werden vastgelegd. We slaan het pad in naar een koolstofarme economie en klimaatneutrale samenleving en geven invulling aan de Vlaamse energie- en klimaatambities.

Het VEKA draagt deze legislatuur actief bij aan de concretisering van volgende strategische doelstellingen uit de beleidsnota's Energie en Klimaat 2019-2024:

Beleidsnota Energie 2019-2024	Beleidsnota Klimaat 2019-2024
<ul style="list-style-type: none">- E-SD 1: Evolutie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark versnellen- E-SD 2: Transitie naar koolstofarme industrie en ondernemingen ondersteunen- E-SD 3: Versnelde uitbouw van milieuvriendelijke energieproductie- E-SD 5: Slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik en productie- E-SD 6: Een effectief governancekader voor de energietransitie uitbouwen- E-SD 7: Een sociaal rechtvaardige transitie vorm geven- E-SD 8: Een faciliterend kader voor de energietransitie voorzien	<ul style="list-style-type: none">- K-SD 1: Vlaanderen op weg naar klimaatneutraliteit- K-SD 2: Een ambitieus en realistisch klimaatbeleid voor de periode 2021-2030- K-SD 3: Een ambitieus en afgestemd energie- en klimaatbeleid

2.2 HET VLAAMS ENERGIE- EN KLIMAATPLAN 2021-2030, DE LANGETERMIJN-RENOVATIESTRATEGIE 2050 EN DE VLAAMSE KLIMAATSTRATEGIE 2050

Het VEKA neemt een coördinerende rol op voor de concretisering en de uitvoering van en de rapportage over het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030, de Vlaamse Klimaatstrategie 2050 en de Vlaamse Langetermijnrenovatiestrategie 2050.

////////////////////////////////////

2.2.1 HET VLAAMS ENERGIE- EN KLIMAATPLAN 2021-2030

De Vlaamse Regering keurde het **Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030** (VEKP) goed op 9 december 2019. Het vormt de Vlaamse bijdrage aan het Nationale Energie- en Klimaatplan (NEKP). De uitvoering van het VEKP zal lopen tot en met 2030, met verschillende tussentijdse rapporteringen en mogelijkheden en verplichtingen tot bijsturing.

Het finale VEKP 2021-2030 legde de volgende doelstellingen vast:

- **broeikasgasuitstoot:** -35% BKG-uitstoot in 2030 ten opzichte van 2005 in de niet-ETS-sectoren;
- **energie-efficiëntie:** gecumuleerde energiebesparing van 84,062 TWh over de periode 2021-2030;
- **hernieuwbare energieproductie:** 28.512 GWh in 2030.

Op 3 april 2020 duidde de Vlaamse Regering deze doelstellingen aan als transversale doelstellingen. Ze keurde ook een actietabel met 360 acties goed. Elke actie kreeg een trekker en eventueel een ondersteunende entiteit. Het VEKA zal de periodieke voortgangsrapportering verzorgen (zie infra).

Het VEKA neemt voor 111 acties een trekkersrol op en is voor 25 acties ondersteunende entiteit. Voor de overige acties zal het VEKA optreden als partner voor andere beleidsdomeinen, zonder afbreuk te doen aan de autonomie van de trekkers van de VEKP-acties. Het VEKA zal onder meer opvolgen of en hoe de trekkers hun rol opnemen zodat alle acties een tijdige en impactvolle implementatie krijgen.

2.2.2 DE VLAAMSE KLIMAATSTRATEGIE 2050 EN DE VLAAMSE LANGETERMIJN-RENOVATIESTRATEGIE 2050

De Vlaamse Regering keurde op 20 december 2019 de **Vlaamse Klimaatstrategie 2050** goed. Die zet de prioriteiten uit voor de periode na 2030, om de broeikasgasuitstoot (niet-ETS) te reduceren met minstens 85% tegen 2050 t.o.v. 2005, met de ambitie om te evolueren naar volledige klimaatneutraliteit. Per sector legt ze een indicatief streefcijfer tegen 2050 vast voor BKG-emissiereducties. Voor de ETS-sectoren schrijven we ons in in de context die Europa bepaalt voor die sectoren met een dalende emissieruimte onder het EU ETS.

Op 29 mei 2020 keurde de Vlaamse Regering de **Langetermijnrenovatiestrategie 2050** voor gebouwen (LTRS) goed. De strategie vormt een bijlage bij het VEKP. De kerndoelstelling van de LTRS is een emissiereductie van het Vlaamse gebouwenpark tot 2,3 Mt CO₂eq tegen 2050, verder opgedeeld in volgende streefdoelen:

- **woongebouwen:** de bestaande woongebouwen moeten uiterlijk in 2050 een vergelijkbaar energieprestatieniveau halen als nieuwbouwwoningen met vergunningsaanvraag in 2015. Het gemiddeld EPC-kengetal moet tegen 2050 naar label A (EPC-kengetal 100 kWh/m²) worden gebracht. Deze doelstelling is nog verder gedifferentieerd naar woningtypologie;
- **niet-woongebouwen:** we streven naar een koolstofneutraal gebouwenpark voor verwarming, sanitair warm water, koeling en verlichting tegen 2050, met een voorbeeldrol voor de overheid.

////////////////////////////////////

HOOFDSTUK 3. OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

ENERGIE- EN KLIMAATBELEID 2020-2024

////////////////////////////////////

Dit hoofdstuk van het ondernemingsplan somt de belangrijkste acties op die het VEKA in het kader van de strategische en operationele doelstellingen van de beleidsnota's Energie en Klimaat 2019-2024 en de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) bij de begrotingsopmaak 2021, zal uitvoeren, faciliteren of ondersteunen. De acties worden daarna uitgesplitst in verschillende deelacties.

De beschreven activiteiten hebben betrekking op:

- de bevoegdheden van de beleidsvelden energie en klimaat;
- de inhoudelijke structurelementen (ISE) energie en klimaat als er een begrotingsimpact is.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van operationele doelstellingen van het VEKA, met aanduiding van het beleidsveld waarop de doelstelling betrekking heeft en de link met de strategische en operationele doelstellingen uit de beleidsnota's Energie en Klimaat 2019-2024.

Operationele doelstelling	Beleidsveld	SD	OD
1 Het Renovatiepact voor de grondige renovatie van woningen versterken	Energie	SD 1	OD 1.1
2 De strategie en het actieprogramma voor renovatie van niet-woongebouwen uitwerken en implementeren	Energie	SD 1	OD 1.2
3 Acties voor de shift naar een duurzame gebouwverwarming uitwerken	Energie & Klimaat	SD 1 (E) & SD 2 (K)	OD 1.3 (E) & OD 2.2 (K)
4 Het EPB-beleidskader vereenvoudigen en gebruiksvriendelijker maken	Energie	SD 2	OD 1.6
5 De transitie naar broeikasgasarme ondernemingen ondersteunen en begeleiden	Energie	SD 2	OD 2.2
6 De versnelde uitbouw van een duurzame-energieproductie ondersteunen	Energie	SD 3	OD 3.4
7 Meewerken aan de uitbouw van een slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik en productie	Energie	SD 5	OD 5.4
8 De betaalbaarheid van het energie- en klimaatbeleid bewaken	Energie	SD 7	OD 7.2
9 Meewerken aan de verdere besluitvorming inzake het Europese en internationale energie- en klimaatbeleid en de samenwerking met andere beleidsniveaus versterken	Energie & Klimaat	SD 6 (E) & SD 1 (K)	OD 6.2 (E) & OD 1.1 (K)
10 Een goede opvolging, beleidsonderbouwing en beleidsbijsturing verzekeren voor het Vlaams Energie- en Klimaatplan	Energie & Klimaat	SD 6 (E) & SD 3 (K)	OD 6.3 (E) & OD 3.1-3.4 (K)
11 De communicatie over het energie- en klimaatbeleid verder uitbouwen en versterken	Energie & Klimaat	SD 8 (E) & SD 2 (K)	OD 8.1 (E) & OD 2.8 (K)

////////////////////////////////////

12 De ondersteuning van en de kennisuitwisseling met de lokale besturen versterken	Energie & Klimaat	SD 6 (E) & SD 3 (K)	OD 6.1 (E) & OD 3.5 (K)
--	-------------------	---------------------	-------------------------

3.1 HET RENOVATIEPACT VOOR DE GRONDIGE RENOVATIE VAN WONINGEN VERSTERKEN

Op dit moment voldoet slechts ca. 4,6 procent³ van de woningen aan de energetische langetermijnrenovatie-doelstelling 2050, die werd vastgelegd op een gemiddelde EPC-waarde van 100 kWh/m² voor het gehele woningenpark. Om naar een koolstofarme samenleving te evolueren tegen 2050, moet het energiegebruik van het woningenpark ten opzichte van vandaag nog fors dalen. Diepgaande renovatie van woongebouwen staat daarbij centraal. In deze woningen moet tegelijkertijd de shift naar duurzame verwarming worden gemaakt.

Het volledige Vlaamse woningpark zou uiterlijk in 2050 energetisch grondig opgewaarderd moeten zijn tot op het niveau van de vastgestelde langetermijndoelstelling, wat betekent dat per jaar gemiddeld ongeveer 3% equivalent van de woningen een grondige energetische renovatie moet krijgen. Bij gefaseerde renovatie zal het aantal woningen waarin werken worden uitgevoerd, op jaarbasis nog gevoelig hoger moeten liggen.

Binnen de Europese Green Deal vormt de *Renovation Wave* de pijler die het drastisch verhogen van de energie-efficiëntie van bestaande gebouwen tot doel heeft. De structurele bijdrage van een verhoogde renovatiegraad voor de relance van de gehavende economie staat daarbij centraal. Het VEKA staat sinds 2020 in voor de coördinatie van de interfederale standpuntbepaling over de Europese *Renovation Wave*.

3.1.1 PLANNING 2021

In uitvoering van de langetermijnrenovatiestrategie voor gebouwen (zie supra) zullen we de samenwerking met de bouw-, financiële en energiesector, het middenveld en andere beleidsvelden in 2021 verderzetten.

De focus zal liggen op het stimuleren van renovatie op sleutelmomenten. We zoeken aansluiting bij de opportuniteiten die het Europese *Renovation Wave*-initiatief biedt, dat als doelstelling heeft om binnen Europa de (energie)renovatiegraad te verdubbelen naar 2% tegen 2030 en diepgaande energie-renovaties te stimuleren.

Het VEKA zal het agentschap Wonen-Vlaanderen inhoudelijk ondersteunen bij het uitwerken van een voorstel voor een verstrengingspad van de EPC-score voor huurwoningen, afgestemd op de ijkpunten van de langetermijndoelstelling 2050. Het verstrengingspad zal worden vastgelegd in de Codex Wonen (vroegere Vlaamse Wooncode).

Onderstaande stimulerings-, ondersteunings-, financierings- en ontzorgingsacties zal het VEKA dit jaar verder uitwerken of ondersteunen om de renovatiegraad van woongebouwen deze legislatuur structureel te verhogen.

- **Operationalisering renteloos renovatiekrediet en energielening+**

Vanaf 2021 kunnen nieuwe eigenaars beroep doen op een renteloos renovatiekrediet van maximaal 60.000 euro waarmee ze hun niet-energiezuinige woning (met energielabel F of E) of appartement (met energielabel F, E, of D) kunnen renoveren tot minstens energielabel C voor een woning of B voor

³ Raming op basis van EPC-databank en kadastragegevens, situatie op 1 januari 2020 voor alle woningen (inclusief EPB-plichtige)

een appartement. De renovatie moet gebeuren binnen de 5 jaar na verwerving van de woning en het renovatiekrediet moet samen met het woonkrediet worden aangevraagd. Voor het verstrekken van deze renteloze renovatiekredieten wordt samengewerkt met de banksector. Nieuwe eigenaars die hun woning hebben verworven ingevolge erfenis of schenking, kunnen bij het energiehuis terecht voor een renteloze energielening+.

Het VEKA staat samen met de deelnemende banken en de energiehuizen in voor een vlotte dossieropvolging.

- **Voorbereiding implementatie eengemaakte woningrenovatiepremie**

Met het oog op de lancering van een eengemaakte woningrenovatiepremie in de loop van 2022 zetten we het met de minister van Wonen, het Agentschap Wonen-Vlaanderen en Fluvius in 2020 opgestarte ontwikkelingstraject verder. Zowel de Codex Wonen, het Energiedecreet als de specifieke uitvoeringsregelingen voor de renovatiepremie en de energiepremies zullen in 2021 worden aangepast.

Daarnaast zetten we een parallel traject op dat nagaat hoe de bestaande woon- en energieloketten verder kunnen worden geïntegreerd en ingezet voor sensibilisering en ontzorging van de woningeigenaars.

- **Begeleidingsaanbod voor renovatie verder uitbouwen**

Rekening houdend met het ambitieniveau van de langetermijnrenovatie doelstelling voor woongebouwen, moet een geschikt begeleidingsaanbod op maat van de verschillende doelgroepen worden uitgewerkt.

Op basis van een evaluatie van aflopende projecten met energieconsulenten, zullen we binnen het huidige reglementaire kader regelmatig calls uitschrijven voor projecten met energieconsulenten voor cruciale thema's en specifieke uitdagingen gelinkt aan concrete beleidsdoelstellingen. In 2021 worden 2 calls opgestart: een call voor renovatiecoaches en een call voor 3 regionale pilootprojecten voor thermografische foto's.

Om de renovatie van appartementsgebouwen te stimuleren, is er behoefte aan de ondersteuning van de opmaak van renovatieplannen voor appartementsgebouwen. Het VEKA zal in 2021 een pilootcall lanceren voor de opmaak van een masterplan BENOvatie waarop de vereniging van mede-eigenaars (VME) beroep kan doen. Daarnaast zullen we onderzoeken of een publiek-privaat rollend fonds kan worden opgezet voor verlenging van de looptijd van VME-kredieten. Op basis van deze analyse, zal een voorstel voor een *proof of concept*-project worden uitgewerkt.

- **Bestaande financieringsinstrumenten voor renovatie beheren en optimaliseren**

Een eerste projectoproep voor de noodkredieten werd in 2020 afgerond. Op basis van de evaluatie van de eerste oproep, zal het VEKA nagaan of het regelgevend kader moet worden bijgesteld. In 2021 zal het VEKA een nieuwe oproep lanceren.

De bestaande renteloze energielening voor de prioritaire doelgroep zullen we in 2021 aan een evaluatie onderwerpen met het oog op verdere optimalisering, met als doelstelling de financiële ondersteuning van zittende eigenaars verder te versterken.

Als relancemaatregel en in afwachting van de concrete uitwerking en operationalisering van de woningrenovatiepremie, werden vanaf 1 januari 2021 verschillende energiepremies nog aantrekkelijker gemaakt en nieuwe premies ingevoerd. Het VEKA zal de impact van de met relancemiddelen gefinancierde nieuwe en verhoogde premies opvolgen.

- Meewerken aan verdere ontwikkeling van de woningpas**

De komende jaren zal de woningpas verder uitgroeien tot een overkoepelend beheerd centraal instrument waarmee de Vlaamse overheid rechtstreeks kan communiceren naar de woningeigenaar. In het ontwikkelingstraject in 2021 zal relevante gebouw-, grond- en bredere omgevingsgebonden informatie verder worden ontsloten: informatie en attesten over woningkwaliteit, informatie en keuringen rond riolering, overstromingsgevoeligheid en de binnenwaterinstallatie. De woningpas wordt verder uitgebreid met een digitale kluis voor onder meer plannen, niet-digitale attesten, foto's en verslagen. De woningpas wordt toegankelijk voor ondernemingen en wordt uitgebreid met onbebouwde percelen.

Daarnaast wordt in 2021 een ontwerptraject via User Experience-design opgestart om de gegevens uit de databank voor (hoofd)verwarming te ontsluiten, de burger te sensibiliseren omtrent duurzame verwarming (energiekeuze) en energiegebruiken van gas en elektriciteit (analoge en digitale meter) te koppelen aan de woningpas.

- Uitwerken van een prototype voor de versterking van de handhaving van het EPC via artificiële intelligentie**

Aan het EPC worden vanaf januari 2021 diverse financiële instrumenten gekoppeld (labelpremie, renteloos energiekrediet, energielening+, ...). Om meer en beter gerichte kwaliteitscontroles te kunnen uitvoeren op het start-EPC zullen we een proefproject opzetten om op basis van artificiële intelligentie de handhaving te versterken.

3.1.2 JAARDOELSTELLINGEN 2021

Resultaatsgerichte jaardoelstelling	Prestatienorm	Prestatie-indicator
Coördinatie van de interfederale standpuntbepaling omtrent de Europese <i>Renovation Wave</i>	Beschikbaarheid opvolgingsnota met stand van zaken	Uiterlijk op 30 juni en 31 december
Operationalisering van het renteloos renovatiekrediet en de energielening+	Beschikbaarheid evaluatie-rapport	Uiterlijk op 30 juni en 31 december
Opmaak van ontwerpregelgeving voor de implementatie van de eengemaakte woningrenovatiepremie	Beschikbaarheid ontwerp van decreet	Uiterlijk op 28 februari 2021
	Beschikbaarheid ontwerp van BVR	Uiterlijk op 30 april 2021
	Beschikbaarheid ontwerp van MB	Uiterlijk op 31 december 2021
Lancering oproep 'Energieconsulenten-projecten: thermografie en renovatie-coaches'	Lancering oproep	Uiterlijk 30 april 2021
Lancering oproep 'Ondersteuning opmaak masterplannen BENOvatie appartementen'	Lancering oproep	Uiterlijk 30 juni 2021
Pilootproject 'Ondersteuning kwetsbare doelgroep voor onderhoud en afstelling verwarming'	Lancering oproep	Uiterlijk 30 juni 2021
Lancering oproep 'Noodkoopleningen'	Lancering oproep	Uiterlijk 15 augustus 2021

Gebouwen van de Vlaamse overheid moeten een jaarlijkse primaire energiebesparing van 2,5% verwezenlijken. De concrete vertaling van de energiebesparingsverplichting voor de Vlaamse overheidsgebouwen wordt getrokken door Het Facilitair Bedrijf en het Vlaams EnergieBedrijf (VEB) via het actieplan Energie-Efficiëntie Vlaamse Overheid.

- **Het EPC voor niet-residentiële gebouwen ontwikkelen**

Het VEKA werkt een EPC-NR uit, dat bestaat uit enerzijds een gemeten aandeel lokaal opgewekte hernieuwbare energie, en anderzijds een berekend kengetal. Voor de berekening van dat kengetal zal de keuze worden gelaten tussen een gedetailleerde rekenmethode die samen met de andere gewesten wordt uitgewerkt (oplevering voorzien in het eerste semester van 2021, de ontwikkeling van de software gaat van start in de loop van 2021) en een vereenvoudigde methode die alleen het VEKA zelf zal uitwerken, in samenwerking met een aantal wetenschappelijke partners.

In 2021 wordt de software voor het opmaken van het EPC-NR met het kengetal op basis van de vereenvoudigde methode ontwikkeld, een meet-en inspectieprotocol opgemaakt en een erkenningsregeling voor de energiedeskundigen type D uitgewerkt.

- **Meewerken aan de verdere ontwikkeling van de gebouwenpas**

In 2021 maken we een inventaris op van de beschikbare digitale informatiebronnen en sleutels om de relevante data in een gebouwenpas beschikbaar te maken. In samenwerking met het AIV onderzoeken we op welk niveau (gebouw, gebouweenheid) de gebouwenpas beschikbaar kan worden gemaakt. Een gefaseerde ontwikkeling van de gebouwenpas zal tegen 2023 worden gerealiseerd.

3.2.2 JAARDOELSTELLING 2021

Resultaatsgerichte jaardoelstelling	Prestatienorm	Prestatie-indicator
Opmaak van het BVR over de renovatieverplichting voor niet-residentiële gebouwen	Beschikbaarheid ontwerp van BVR	Uiterlijk 31 maart 2021
Ontwikkeling van een dataplatform voor niet-residentiële gebouwen	Beschikbaarheid basisdata in dataplatform	Uiterlijk 31 december 2021
Vorbereiding van de implementatie van het EPC-NR	Beschikbaarheid ontwerp van meet- en inspectieprotocol	Uiterlijk op 31 oktober 2021
Uitwerking van een erkenningsregeling voor energiedeskundigen type D	Beschikbaarheid ontwerp van MB	Uiterlijk op 30 september 2021
Uitwerking van een productnota over de gebouwenpas	Beschikbaarheid inventaris digitale bronnen en plan van aanpak voor gefaseerde ontwikkeling gebouwenpas in verschillende productversies	Uiterlijk 31 december 2021

3.2.3 VOORZIEN BUDGET

- Ontwikkeling software EPC-NR (600.000 euro)
- Ontwikkeling dataplatform niet-residentiële gebouwen (nog offerte op te maken op basis van business-analyse)

////////////////////////////////////

Ontwikkeling van een verwarmings-databank	Beschikbaarheid basisversie databank verwarming	Uiterlijk 31 december 2021
Ontwikkeling van een plan van aanpak rond de digitalisering en de centrale verwerking van informatie uit keurings- en onderhoudsattesten van centrale stooktoestellen	Beschikbaarheid stappenplan IT-aanpak	Uiterlijk 30 juni 2021
Ontwikkeling van extra acties rond de optimalisatie en de versnelde vervanging van verwarmingsinstallaties	Beschikbaarheid stappenplan aanpak instrumenten rond inregeling, rendements-berekening, dimensionering en vervanging	Uiterlijk 30 september 2021

3.3.3 VOORZIEN BUDGET

- Ontwikkeling databank verwarming (nog offerte op te maken op basis van business-analyse)

3.4 HET EPB-BELEIDSKADER VEREENVOUDIGEN EN GEBRUIKSVRIENDELIJKER MAKEN

Het EPB-beleidskader heeft in Vlaanderen de transitie naar energiezuinig bouwen sterk ondersteund. Vanaf 2021 moet iedere nieuwbouw bijna-energie neutraal (BEN) worden gebouwd. De rekenmethodes voor de energieprestatie van nieuwbouw zijn in de periode 2006-2020 vaak gewijzigd en complex geworden, waardoor bij veel bouwpartners de vraag naar een stabiele methode groeit. Deze legislatuur zullen de rekenmethodieken worden aangepast met het oog op vereenvoudiging.

3.4.1 PLANNING 2021

Om de rekenmethodieken van de EPB-regelgeving te vereenvoudigen, zal het VEKA samen met de andere twee gewesten een nieuwe gezamenlijke aanbesteding lanceren voor technische en wetenschappelijke ondersteuning om deze methodewijzigingen te kunnen uitvoeren. Dit als vervolg op het huidige EPB-consortium dat loopt tot eind maart 2021. Parallel en als logisch gevolg van deze methodewijzigingen, zal ook de EPB-software worden aangepast met het oog op het verhogen van de gebruiksvriendelijkheid ervan (koppeling met productendatabanken, gebruikersgemak, ...). Tot slot zullen we ook de EPB-formulieren gebruiksvriendelijker en beter leesbaar maken.

Het VEKA zal de impact van de geplande wijziging van de EPDB-richtlijn op de huidige Vlaamse EPB-regelgeving (zie infra) opvolgen.

3.4.2 JAARDOELSTELLINGEN 2021

Resultaatsgerichte jaardoelstellingen	Prestatienorm	Prestatie-indicator
Vereenvoudiging van de EPB-rekenmethodiek	Beschikbaarheid ontwerp van besluit met eerste reeks methodewijzigingen ter vereenvoudiging van EPB	Uiterlijk 31 december 2021

////////////////////////////////////

Vereenvoudiging van de EPB-software	Beschikbaarheid ontwerpversie EPB-software met vereenvoudiging ingave bouwknopen	Uiterlijk 31 december 2021
Opstart van een ondersteuningscontract van het EPB-platform voor de aanstelling van een referentiehouders van de methode	Gunning referentiehouders afgerond	Uiterlijk 30 september 2021
Uitwerking van een set referentiegebouwen voor gebruik binnen het EPB-platform (consortium III)	Beschikbaarheid set referentiegebouwen	Uiterlijk 30 september 2021

3.4.3 VOORZIEN BUDGET

- Budget verlenging consortium (300.000 euro)
- Verdere ontwikkelingen aan EPB-software (600.000 euro)

3.5 DE TRANSITIE NAAR BROEIKASGASARME ONDERNEMINGEN ONDERSTEUNEN EN BEGELEIDEN

We begeleiden de industrie als sector in de transitie naar een klimaatneutrale samenleving. Industriële processen zullen hiervoor grondig moeten worden hervormd (o.a. richting elektrificatie, gebruik van groen gas, (groen) waterstof en synthetische brandstoffen, restwarmte, circulaire processen).

Het bestaande instrumentarium voor ondersteuning en realisatie van energie-efficiëntie bij ondernemingen wordt uitgebreid om te komen tot een bredere transitie naar koolstofarme bedrijven. Maatregelen worden uitgewerkt naargelang het energiegebruik.

In 2023 zullen de vrijwillige energiebeleidsafspraken (EBO) worden verlengd. Hierbij zullen we ook kijken naar een verbreding met een klimaatcomponent en een verdere verbreding van het doelgebied van de EBO naar materiaalgebruik, mobiliteit, restwarmte en water.

Voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen zal een aangepast (regelgevend) kader worden uitgewerkt afhankelijk van hun respectievelijke energiegebruik. Er zal flankerend beleid worden uitgewerkt om ondernemingen in de doelgroep te ontzorgen en te begeleiden bij het correct uitvoeren van de maatregelen.

Ook de verdere implementatie van Europese emissiehandel, alsmede maatregelen gericht op een vermindering van de niet-CO₂ broeikasgassen, moeten bijdragen tot de transitie.

3.5.1 PLANNING 2021

Het VEKA zal in de loop van 2021 sectoroverleg opstarten omtrent de verlenging en verbreding van de EBO's, op basis van een werknota die in 2020 op administratief niveau werd voorbereid. Voor niet-energie-intensieve bedrijven wordt een afzonderlijk regelgevend kader uitgewerkt.

Implementatie van de Green Deal 'Afbouw F-gassen in supermarkten en voedingswinkels'	Ondertekening door deelnemende partijen	Uiterlijk 31 maart 2021
	Beschikbaarheid ontwerpversie met evaluatie en stand van zaken inzake implementatie (art. 9)	Uiterlijk 31 december 2021
Vorbereiding van bijkomende maatregelen voor CH ₄ -reducties	Afwerking studie methaanslip aardgasmotoren	Uiterlijk 31 juli 2021
	Overleg en identificatie mogelijke bijkomende maatregelen Fluvius	Uiterlijk 30 september 2021

3.6 DE VERSNELDE UITBOUW VAN EEN DUURZAME-ENERGIEPRODUCTIE ONDERSTEUNEN

Het Regeerakkoord en het VEKP leggen (jaarlijkse) subdoelstellingen vast voor groene stroom, groene warmte en biobrandstoffen tot 2030. Het VEKA zal deze doelstellingen nauw monitoren, in samenwerking met de betrokken partijen binnen de Vlaamse overheid. In geval van significante afwijking, zal een analyse worden gemaakt over de oorzaken en zullen remediërende maatregelen of een bijsturing van de subdoelstellingen worden voorgesteld.

De verschillende langetermijndoelstellingen en subdoelstellingen moeten nog verder worden vertaald naar nieuwe initiatieven, maatregelen en concrete acties. In 2020 keurde de Vlaamse Regering reeds het Zonneplan 2025 en het Windplan 2025 goed, met tal van acties om de subdoelstellingen 2025 te bereiken.

3.6.1 PLANNING 2021

Het VEKA zal in de loop van 2021, in overleg met stakeholders, een ontwerp van Warmteplan 2025 uitwerken. Dit ontwerp zal o.a. aandacht besteden aan:

- de EPB-regelgeving (o.a. minimaal aandeel hernieuwbare energie);
- de beheerstructuur voor warmtenetten op openbaar domein;
- het regelgevend en ondersteunend kader voor de ontwikkeling van warmtenetten gevoed met groene warmte en restwarmte;
- de energieprijzen voor warmtepompen, warmtepompboiler en zonneboiler;
- instrumenten ter ondersteuning en realisatie van de vergroening van de industriële warmtebehoefte van niet-ETS-ondernemingen.

Het VEKA zal in de loop van 2021 oproepen lanceren voor windprojecten van 10 tot 300 kW en voor middelgrote PV-projecten van 40 tot 2000 kW. De eerste oproep wordt gelanceerd in mei 2021. Er wordt hierin een apart budget voorzien voor de groep van drijvende zonnepanelen en PV op marginale gronden die samen indienen met de groep kleine en middelgrote windprojecten.

Daarnaast worden lopende acties en initiatieven verder gezet. Met een aanzienlijk verhoogd budget, zullen we in de loop van 2021 twee nieuwe oproepen groene warmte lanceren. De eerste call werd gelanceerd in februari.

////////////////////////////////////

De uitrol van digitale meters is in Vlaanderen gestart op 1 juli 2019. Tegen eind 2024 zal 80% van de digitale meters geplaatst zijn. Uiterlijk tegen 1 juli 2029 moeten alle netgebruikers over een digitale meter beschikken. De uitrol van de digitale meter vormt de basis voor slimmer en flexibeler netgebruik.

In kader van de omzetting van de vierde elektriciteitsrichtlijn, werd een Vlaams decretaal kader voor flexibiliteit op het elektriciteitsdistributienet en plaatselijk vervoersnet van elektriciteit uitgewerkt, op 11 december 2020 een tweede keer principiële goedgekeurde door de Vlaamse Regering en op 17 maart 2021 aangenomen door de commissie in het Vlaams Parlement.

Dit decretaal kader introduceert nieuwe rollen in het Energiedecreet: de actieve afnemer, de energiegemeenschap van burgers, de hernieuwbare-energiegemeenschap, energiedelen, peer-to-peer-handel in hernieuwbare energie en peer-to-peer-handel van groene stroom door één actieve afnemer aan één andere actieve afnemer, wat tal van nieuwe mogelijkheden voor energie-uitwisseling en energieverkoop creëert.

3.7.1 PLANNING 2021

Op basis van de jaarlijkse rapportering van de netbeheerders aan de minister en aan de VREG, en verworven inzichten, maken we een eerste evaluatie van de uitrol van de digitale meter tegen 15 mei 2021.

Na definitieve goedkeuring van het decretaal kader voor flexibiliteit en energiegemeenschappen, worden nog verdere modaliteiten in het Energiebesluit uitgewerkt.

In overleg met stakeholders zullen we in 2022 tevens werk maken van het Flexibiliteitsplan 2025 en een faciliterend kader voor energiegemeenschappen.

Ingevolge het arrest van het Grondwettelijk Hof van 14 januari 2021 dat de artikels met betrekking tot de terugdraaiende teller vernietigde, is er volgens de sector veel meer interesse in de batterijpremie die sinds augustus 2019 werd ingevoerd. Er wijzigen nog andere omgevingsvoorwaarden waardoor het investeringskader voor batterijen interessanter wordt: nieuwe PV-installaties hebben geen recht meer op een terugdraaiende teller en de VREG heeft aangekondigd dat vanaf 1 juli 2022 het capaciteitsstarief in voege gaat. De modaliteiten van de bestaande batterijpremie worden hervormd en de premie wordt verhoogd. Om de verwachte aanvragen (9000-tal) vlot te kunnen afhandelen, wordt een efficiënt dossierbeheersysteem opgezet. Het VEKA zal de premie verder opvolgen, hierover correct en onderbouwd informeren en in het najaar de voorziene premiehoogte voor 2022 samen met de investeringspremie voor PV-panels evalueren.

Het wegvallen van het principe van de virtuele terugdraaiende teller en het feit dat op termijn het uitsluitend nachttarief verdwijnt, zijn evoluties die het in het bijzonder voor eigenaars van een warmtepomp, eigenaars van elektrische boilers en eigenaars met een accumulatieverwarming belangrijk maken om het gebruik van de apparaten zoveel mogelijk te sturen naar de juiste momenten van de dag. Door die toestellen automatisch aan te sturen, kan de factuur worden verlaagd. Het komt er op aan om enerzijds het energiegebruik te spreiden en momenten van hoge marktprijzen te vermijden en anderzijds het energiegebruik te verschuiven naar momenten waarop ze zelf produceren of de marktprijs laag is. Ter ondersteuning van die aanpassing is een nieuwe REG-premie ingevoerd om accumulatieverwarming, elektrische boilers en warmtepompen automatisch aan te sturen. In samenwerking met Fluvius die de premie zal uitbetalen, zullen we de verder modaliteiten van de premie uitwerken en kenbaar maken aan het grote publiek.

3.7.2 JAARDOELSTELLINGEN 2021

Resultaatsgerichte jaardoelstellingen	Prestatienorm	Prestatie-indicator
Opmaak van een evaluatie van de uitrol van de digitale meter	Beschikbaarheid evaluatie-nota voor kabinet	Uiterlijk 15 mei 2021
Opmaak van een ontwerp van BVR rond flexibiliteit en energiegemeenschappen	Beschikbaarheid ontwerp van BVR	Uiterlijk 15 mei 2021
Opmaak van een ontwerp van het Flexibiliteitsplan 2025	Beschikbaarheid ontwerp voor kabinet	Uiterlijk 31 december 2021
Uitbouw van een efficiënt dossier-beheersysteem voor de batterijpremie	Beschikbaarheid dossier-beheersysteem	Uiterlijk 1 mei 2021
Evaluatie van de batterijpremie en de PV-premie en uitwerking van een voorstel voor de premiebedragen in 2022	Beschikbaarheid nota voor kabinet	Uiterlijk 1 september 2021

3.7.3 VOORZIEN BUDGET

- Budget voor premie thuisbatterij (22 miljoen euro)
- Verhoogde energiepremies exclusief nacht (4,3 miljoen euro)
- Budget voor nieuwe premie stuurbare vermogens (1,65 miljoen euro)

3.8 DE BETAALBAARHEID VAN HET ENERGIE- EN KLIMAATBELEID BEWAKEN

De Vlaamse Regering legt de focus sterk op de betaalbaarheid van het energie- en klimaatbeleid in het algemeen en op de impact op de energiefactuur van gezinnen en (energie-intensieve) bedrijven. De Vlaamse Regering stelt zich als streefdoel om de meerkosten op de elektriciteitsfactuur niet verder te laten toenemen als gevolg van Vlaams beleid.

Daarnaast wil de Vlaamse Regering de energiearmoede doen dalen. De eerste prioriteit hierbij is een structurele verbetering van de energieprestatie van de woning.

3.8.1 PLANNING 2021

Het VEKA zal in het voorjaar 2021, in samenwerking met de VREG en Fluvius, een impactanalyse maken van een verschuiving van de REG-ODV-kosten van de elektriciteitsstarieven naar de aardgastarieven. De bestaande sociale openbaredienstverplichtingen die huishoudelijke afnemers beschermen tegen afsluiting van energie, worden op basis van de nieuwe mogelijkheden van de digitale budgetmeter geoptimaliseerd. Met het oog op invoering in de loop van 2022, wanneer alle klassieke budgetmeters zullen vervangen zijn door digitale meters, wordt het Energiebesluit in 2021 aangepast.

Het VEKA zal de updates opvolgen van de benchmarkstudie die de vier regulatoren laten opmaken in kader van de opvolging van de energienorm.

Heel wat kwetsbare gezinnen hebben te dure energiecontracten doordat ze de stap naar een voordeligere leverancier niet zetten, waardoor ze besparingen van enkele honderden euro's per jaar mislopen. In 2021 lanceren we een oproep voor proefprojecten die via informatie en sensibilisering een groei realiseren in het aantal huishoudens dat op jaarbasis overstapt naar een voordeligere leverancier, waarbij aan minstens 1200 gezinnen begeleiding op maat wordt geboden.

////////////////////////////////////

Het gaat onder meer om herzieningsvoorstellen van de:

- richtlijn energie-efficiëntie;
- richtlijn hernieuwbare energie;
- richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD-richtlijn);
- richtlijn Europese emissiehandel;
- richtlijn inzake energiebelastingen;
- F-gasverordening;
- verordening inzake de verdeling van de inspanningen inzake de niet-ETS-klimaatdoelstelling (*Effort Sharing Regulation*).

Daarnaast zal de Europese Commissie voorstellen uitwerken voor een *Carbon Border Adjustment Mechanism*, een eventuele uitbreiding van EU ETS met emissies van internationale lucht- en scheepvaart, en een impactanalyse uitvoeren voor het onder het emissiehandelssysteem brengen van de gebouwen- en de transportsector. Het VEKA zal deze beleidsinitiatieven nauw opvolgen en een analyse aanleveren voor de politieke besluitvorming hieromtrent.

Het VEKA zal eveneens de COP26-conferentie voorbereiden en opvolgen die in november 2021 plaatsvindt in Glasgow.

• **Belgische besluitvorming**

Het VEKA ondersteunt het politieke niveau zodat de verplichtingen die door het Vlaams Gewest zijn aangegaan in het kader van het huidige samenwerkingsakkoord *Burden sharing 2013-2020* worden nagekomen.

Daarnaast zal het VEKA de politieke besprekingen omtrent de *burden sharing* van de energie- en klimaatinspanningen voor de periode 2021-2030 die in de loop van 2021 worden opgestart, mee voorbereiden.

3.9.2 JAARDOELSTELLING 2021

Resultaatsgerichte jaardoelstelling	Prestatienorm	Prestatie-indicator
Analyse en opmaak van de Vlaamse (en Belgische) standpunten m.b.t. prioritaire Europese energie- en klimaatdossiers in het kader van de Europese Green Deal	Beschikbaarheid voorstellen voor deelname aan EU-publieksconsultaties	1 ^{ste} helft 2021
	Beschikbaarheid Vlaamse ontwerpstandpunten voor kabinet	2 ^{de} helft 2021
Vorbereiding van de COP26-conferentie in Glasgow	Beschikbaarheid voorbereidingsnota voor kabinet	Uiterlijk 31 oktober 2021
Monitoring van de naleving van de verplichtingen uit het samenwerkingsakkoord <i>Burden sharing 2013-2020</i>	Vaststelling van de Vlaamse niet-ETS-emissies 2018, en beschikbaarheid nota voor kabinet berekening/eventuele overdracht Vlaams ESD-saldo voor nalevingsjaar 2018	Uiterlijk 15 mei 2021
Ondersteuning bij de opmaak van het lastenverdelingsakkoord 2021-2030	Beschikbaarheid analyse-nota's voor kabinet	1 ^{ste} helft 2021

3.10 EEN GOEDE OPVOLGING, BELEIDSONDERBOUWING EN BELEIDSBIJSTURING VERZEKEREN VOOR HET VLAAMS ENERGIE- EN KLIMAATPLAN

In de Europese verordening inzake de governance van de Energie-Unie en van de Klimaatactie, de zogenaamde Governance-verordening, zijn bepalingen opgenomen over de opvolging (monitoring en rapportering) en actualisatie van de nationale energie- en klimaatplannen. Vanaf 2023 moet er tweejaarlijks een nationaal voortgangsrapport worden opgesteld over de stand van uitvoering van het geïntegreerde NEKP dat betrekking heeft op alle vijf dimensies van het plan. In 2022 moet eenmalig worden gerapporteerd over de verwezenlijking van de nationale 2020-streefcijfers voor energie-efficiëntie en hernieuwbare energie. Tenzij wordt toegelicht dat het plan niet hoeft te worden geactualiseerd, zal het NEKP worden geactualiseerd tegen 30 juni 2023 (ontwerp) en 30 juni 2024 (finaal) en vervolgens om de 10 jaar.

Het VEKA stelt zich daarnaast proactief op om mogelijke barrières in de regelgeving die de energie- en klimaattransitie bemoeilijken, op te sporen en aan de bevoegde instantie(s) te signaleren. Om een vlotte evaluatie, monitoring en rapportage voor het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) 2021-2030 en andere beleidsdoelstellingen mogelijk te maken, zal de komende jaren binnen het VEKA een energie- en klimaatdataplatform worden uitgebreid. De verzamelde data moeten toelaten de verschillende maatregelen en doelstellingen te monitoren en onderbouwde voorstellen uit te werken voor nieuwe maatregelen en doelstellingen.

3.10.1 PLANNING 2021

In de loop van 2021 zal de Vlaamse Regering een afsprakenkader vastleggen. Dit afsprakenkader zal de procedures en timing van de opeenvolgende stappen van de energie- en klimaatbeleidscyclus omschrijven, en brengt de rol van alle ministers, departementen en entiteiten in kaart, alsook hoe stakeholders, experts, lokale overheden, innovators en voorlopers betrokken kunnen worden. Het VEKA zal het ontwerp van afsprakenkader voorbereiden. In uitvoering van dit afsprakenkader zal het VEKA zich organiseren om de betrokken entiteiten waar nodig begeleiding te bieden bij de uitvoering van hun energie- en klimaatbeleidsmaatregelen.

Daarnaast zet het VEKA in op een snelle en impactvolle implementatie van de maatregelenlijst uit het VEKP. De formele opvolging van de maatregelenlijst gebeurt periodiek, bij de opmaak van de BBT bij de begrotingsuitvoering.

Het VEKA zal in 2021, op basis van de informatie verstrekt door alle verantwoordelijke entiteiten, het eerste voortgangsrapport van het VEKP opstellen. In lijn met de Europese rapporteringsvereisten zal dit eerste rapport beperkt blijven tot het klimaatonderdeel van het VEKP en informatie bevatten over de voortgang van de maatregelen en de broeikasgasemissie-inventaris.

Tevens zal het VEKA in 2021 instaan voor de Vlaams voorbereiding van de tweejaarlijkse klimaatvoortgangsrapportering aan de Europese Commissie en de tweejaarlijkse voortgangsrapportering en vierjaarlijkse nationale mededeling aan UNFCCC met betrekking tot voortgang van maatregelen en broeikasgasprognoses. Het VEKA zal in 2021 voor het eerst instaan voor de opmaak van het Vlaamse energierapport (bestaande uit de Vlaamse Energiebalans 2020 en de inventarissen hernieuwbare energie en WKK). Het VEKA staat ten slotte ook in voor de opmaak van het voortgangsrapport aangaande de bestedingen van het Vlaams Klimaatfonds in de periode 2013-2020.

Het stakeholderoverleg over de beleidsvoorbereiding en -uitvoering van maatregelen die onder de verantwoordelijkheid van het VEKA ressorteren, wordt in belangrijke mate georganiseerd via

kon het BCP aan de realiteit worden getoetst. Het VEA heeft vanuit de eigen ervaringen en feedback van het kabinet en stakeholders mogen vaststellen dat haar werking en de door het agentschap geboekte resultaten niet hebben geleden onder de moeilijker werkomstandigheden en dat de overgang naar verplicht thuiswerken vlot werd gemaakt. De continuïteit van de werking is door de coronamaatregelen dus niet in het gedrang gekomen, zodat kan worden geconcludeerd dat het BCP nog actueel is.

Tegen uiterlijk eind 2021 zullen we een BCP voor het VEKA opmaken.

////////////////////////////////////

BIJLAGE I: BESCHRIJVING VAN DE KERNTAKEN VAN HET VEKA 2021 EN UITVOERINGSRAPPORTERING 2020

////////////////////////////////////

**ALGEMENE LEIDING, ORGANISATIESTURING, ALGEMENE INFORMATIE-
VERSTREKING EN SECRETARIAAT**

Beschrijving	VTE AS IS			
	A	B	C	D
Opmaak en opvolging ondernemingsplan, opmaak jaarverslagen, opdrachten stafmedewerkers in kader van de algemene organisatiesturing (zoals intern clusteroverschrijdend overleg, bevragingen en rapporteringen buiten de primaire missie van het agentschap), beantwoording van algemene informatievragen over premies en energieregelgeving, onderhoud website www.energiesparen.be , coördinatie interne IT-projecten, terbeschikkingstelling informatie-brochures	4,0	1,2	2,1	0,1

BESCHRIJVING

De algemene secretariaatsondersteuning omvat onder meer: permanentie secretariaat administrateur-generaal, verwerking binnenkomende en uitgaande post, coördinatie adviesvragen Inspectie van Financiën en samenstelling dossiers voor ondertekening door administrateur-generaal of minister, coördinatie beantwoorden kabinetsnota's en parlementaire vragen, reservering vergaderzalen en andere ondersteuning evenementen, ontvangst bezoekers.

Het agentschap werkt voor elke legislatuur een meerjarig ondernemingsplan uit. Jaarlijks wordt dit ondernemingsplan verder geconcretiseerd en, als nodig, geactualiseerd. De resultaatgerichte doelstellingen staan geregeld op de agenda van de directieraad. Het agentschap moet jaarlijks over de uitvoering van het ondernemingsplan rapporteren door middel van een jaarverslag. In het kader van de openbaarheid van bestuur zijn zowel de ondernemingsplannen als de jaarverslagen publiek consulteerbaar.

Het agentschap voert regelmatig ad hoc opdrachten uit, zoals deelname aan algemene bevragingen en rapporteringen die niet gelinkt kunnen worden aan de primaire missie van het agentschap.

Het toenemende bewustzijn over het maatschappelijk belang van de klimaatverandering, energiebesparende investeringen en milieuvriendelijke energieproductie, heeft geleid tot een sterk toegenomen groei van de informatievragen die aan het agentschap worden gesteld.

BESCHRIJVING

Het agentschap becijfert en bereidt alle begrotingsvoorstellen voor de beleidsvelden Energie en Klimaat voor (uitgezonderd de begrotingen van VREG en VEB). Dit geldt voor de jaarlijkse begrotingsopmaak, de begrotingsaanpassingen en de meerjarenbegrotingen. De begrotingsmiddelen hebben betrekking op het VEKA-apparaat en het beleid. Het Energiefonds en het Vlaams Klimaatfonds vergen een specifieke opvolging van de beschikbare middelen op basis van verwachte ontvangsten en eerder afgesproken bestedingskaders. Het Energiefonds wordt vooral ingezet voor het extern gericht energiebeleid. Het Vlaams Klimaatfonds wordt in het bijzonder ingezet als cofinancieringshefboom van andere overheidsentiteiten.

Het agentschap levert periodiek de begrotingsinput voor de verschillende soorten BBT's (begrotingsopmaak, -aanpassing en -uitvoering) van de bevoegde minister.

Het agentschap voert ook bijna alle taken uit van de onderliggende financiële flows. Dit operationele luik verloopt volgens de opgelegde procedures van het departement Financiën en Begroting, het financieel systeem en zijn interfaces, de wetgeving inzake overheidsopdrachten en de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO).

Ten slotte verzorgt het agentschap de globale opvolging en de rapportering betreffende de begrotingsuitvoering.

De financiële stromen die worden begroot, aangestuurd, mede uitgevoerd en gecontroleerd door het agentschap, hebben betrekking op kredieten van zowel het beleidsveld Energie als het beleidsveld Klimaat en zijn onderverdeeld in:

- ontvangsten en uitgaven binnen begrotingsprogramma Energie met begrotingscode QE;
- ontvangsten en uitgaven binnen begrotingsprogramma Klimaat met begrotingscode QH;
- eigen apparaatsuitgaven binnen begrotingsprogramma QA.

Een groot deel van de ter beschikking staande beleidskredieten wordt gerealiseerd via de toegewezen ontvangsten van het Energiefonds en het Vlaams Klimaatfonds.

Het verwerken van de financiële dossiers binnen het agentschap omvat de voorbereiding en de initiëring van:

- de kredietreserveringen (600-tal dossiers, exclusief geautomatiseerde verrichtingen);
- de uitbetalingen (1500-tal betalingsdossiers, exclusief geautomatiseerde verrichtingen);
- de vorderingen (1500-tal dossiers).

Het agentschap besteedt bijzondere aandacht aan het HRM-beleid. Gelet op de toenemende werkdruk, de beslissingen van de Vlaamse Regering omtrent personeelsbesparingen en bewaking van de werkingsmiddelen, moeten het versterkt HRM-beleid, de verschillende HRM-instrumenten ter invulling en de HRM-organisatie ertoe bijdragen dat de personeelsleden in hoge mate tevreden blijven over hun werksituatie en werkomgeving.

Het VEKA heeft gezien zijn beperkte schaalgrootte slechts een beperkte personeelsinzet nodig voor de personeelsgebonden ICT-ondersteuning en ondersteuning op het vlak van facility management, interne communicatie en niet-beleidsgerichte juridische dienstverlening. Voor alle duidelijkheid betreft het hier dus managementondersteunende dienstverlening en geen activiteiten die kaderen in de primaire missie van het agentschap.

Het VEKA heeft ervoor geopteerd om de maturiteit van zijn organisatie te verbeteren door een pragmatisch risicomangement, op maat van het agentschap.

4.4.3 PRESTATIENORMEN

- Aantal verwerkte vastleggings- en uitbetalingsdossiers
- Aantal verwerkte ontvangstendossiers
- Beschikbaarheid begrotingsinput bij de BBT's BO_{N+1} , BA_{jaarN} en $BU_{jaarN-1}$
- Evaluatie van de organisatiebeheersing door Audit Vlaanderen

ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING EN BELEIDSGERICHTTE INPUT

Beschrijving	VTE AS IS			
	A	B	C	D
Vorbereiding nota's aan de Vlaamse Regering en nieuwe regelgeving, voorbereiding standpuntbepaling nieuwe Europese energie- en klimaatrichtlijnen, voorbereiding inhoudelijke opmaak BBT's, input voor en opvolging van werkgroepen Stroomversnelling	9,5	0,1	-	-

BESCHRIJVING

Het VEKA staat in voor de coördinatie van de beleidsvoorbereiding met betrekking tot het energie- en klimaatbeleid. Het agentschap draagt actief bij tot de ontwikkeling van nieuwe beleidsbeslissingen die de energie- en klimaattransitie ondersteunen.

Ons energiesysteem staat voor grote uitdagingen. Om de klimaatverandering tegen te gaan, moeten we de broeikasgasuitstoot drastisch terugdringen. Dit betekent dat het totale energiegebruik de komende jaren sterk moet dalen en de resterende energiegebruik maximaal moet worden ingevuld door hernieuwbare energiebronnen. Tegelijkertijd moet de energievoorziening op alle ogenblikken gegarandeerd blijven en moet de totale kost voor de gezinnen en de bedrijven zo beperkt mogelijk worden gehouden.

Voor Vlaanderen is deze omslag niet eenvoudig, gezien het economisch belang van de energie-intensieve industrie, de huidige staat van onze gebouwen en de bestaande ruimtelijke ordening (met o.a. een hoge bevolkingsdichtheid, ruimtelijke versnippering en Vlaanderen als belangrijke logistieke draaischijf).

De klimaat- en energietransitie vergt investeringen in een flexibel en koolstofarm energiesysteem, slimme oplossingen evenals voldoende samenwerking en draagvlak bij alle betrokkenen. De Vlaamse Regering moet beleidsmatige aanpassingen doorvoeren op het vlak van het energieaanbod, de energievraag, de infrastructuur incl. energieopslag, de markten, het regelgevend kader, de steunmechanismen, enzovoort.

Het agentschap werkt actief mee aan de uitwerking van de langetermijnstrategie voor ons energiesysteem en de daaraan verbonden deeltrajecten en maatregelen.

Het beleidsvoorbereidend belanghebbendenmanagement van het VEKA is goed uitgebouwd en verloopt in belangrijke mate via de stroomgroepen. Het VEKA trekt inhoudelijk de stroomgroepen Energie-efficiëntie, Hernieuwbare Energie, Data en Flexibiliteit. In deze stroomgroepen wordt overleg gepleegd over nieuwe actievoorstellen om de energie- en klimaatdoelstellingen te kunnen realiseren.

//

- Bekendheid premies
- Waardering informatieverstrekking door doelgroepen
- Aantal elektronische EPC- en EPB-nieuwsberichten die werden uitgewerkt en verspreid

BUDGET

- Communicatiebudget (800.000 euro)

OVERLEG OMTRENT HET BOVENGEWESTELIJK EN INTERNATIONAAL ENERGIE- EN KLIMAATBELEID, INCL. VOORBEREIDING STANDPUNTEN

Beschrijving	VTE AS IS			
	A	B	C	D
Deelname aan en voorbereiding van bovengewestelijk en internationaal overleg (ENOVER, NKC, CCIM, ...), beleidsondersteuning via verstrekking van beleidsgerichte input	3,1	-	-	-

BESCHRIJVING

Het VEKA draagt actief bij om de energie- en klimaattransitie in Vlaanderen tot stand te brengen, in overleg met alle actoren binnen de publieke sector.

Het VEKA neemt deel aan en levert analyses voor de Vlaamse standpuntbepaling in internationale, Europese en nationale energie- en klimaatdossiers. Hierbij zorgt het agentschap steeds voor een goede informatiedoorstroming naar de verschillende relevante actoren in Vlaanderen.

PRESTATIENORMEN

- Opvolging en beschikbaarheid briefings voor internationale fora (UNFCCC, IEA via CCIM en ENOVER)
- Opvolging en beschikbaarheid briefings voor Europese fora
 - Europese Raden en Raden Leefmilieu/Energie/andere via DGE
 - Europese Raadswerkgroepen Leefmilieu/Energie/andere
 - Europese comitologiecomités (Climate Change Committee & Energy Union Committee)
 - Europese expertencomités (Expert Group on Climate Change, ...)
- Opvolging en beschikbaarheid briefings voor nationale fora
 - Nationale Klimaatcommissie (NKC): plenaire vergaderingen en werkgroepen
 - ENOVER (EnergieOverleg): plenaire vergaderingen en werkgroepen

INDUSTRIEEL KLIMAATBELEID (IMPLEMENTATIE EU ETS VOOR VASTE INSTALLATIES EN LUCHTVAARTEXPLOITANTEN EN CORSIA, NIET-CO₂-BROEIKASGASSEN, ...)

Beschrijving	VTE AS IS			
	A	B	C	D
EU ETS voor vaste installaties en luchtvaartexploitanten, CORSIA, niet-CO ₂ -broeikasgassen (F-gassen, N ₂ O, CH ₄ , ...), ETS-innovatiefonds, ...	2,2	-	-	-

////////////////////////////////////

netbeheerders een aantal actieplichtingen opgelegd met als doel hun eindafnemers aan te sporen tot energiebesparing. De belangrijkste actieplichting opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders is de verplichte uitkering van premies voor bepaalde in de regelgeving vastgelegde energiebesparende maatregelen in bestaande gebouwen (woningen en niet-woningen). De elektriciteitsdistributienetbeheerders moeten bovendien specifieke aandacht schenken aan de sociaal zwakkeren (beschermd afnemers en andere categorieën van meest behoeftigen) o.a. door hogere premies en het aanbieden van gratis energiescans. In het kader van de REG-ODV worden door een aantal organisaties sociale energie-efficiëntieprojecten uitgevoerd bij kwetsbare doelgroepen op de private huurmarkt. Tot slot hebben de elektriciteitsdistributienetbeheerders de verplichting om lokale besturen te ondersteunen bij hun lokaal energiebeleid, onder meer via energieboekhoudingen, energieaudits, energiezorgsystemen en het aanbieden van formules van derdepartijfinanciering of andere financieringsmechanismen voor de uitvoering van energiebesparende investeringen. Het VEKA is de centrale actor bij de implementatie, monitoring en bijsturing van de regelgeving inzake de REG-openbaredienstverplichtingen (REG-ODV).

Beschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
<i>Totaal aantal uitbetaalde premies</i>	<i>138443</i>	<i>161343</i>	<i>153218</i>	<i>145544</i>	<i>124405</i>	<i>134073</i>	<i>111881</i>
Dakisolatie	41580	54609	53227	47617	34289	44866	38540
Muurisolatie	20157	26231	24203	20581	15913	15493	13731
Vloer/kelderisolatie	6248	7611	7301	6453	5770	6413	5509
Glas	30961	34976	30826	29757	24183	27169	21413
Condensatieketel (enkel residentieel)	865	959	867	862	625	836	624
Zonneboiler	6308	5985	5065	3634	1655	1936	1148
Warmtepomp	1116	1580	1389	1093	974	1390	1350
Warmtepompboiler						1084	1329
E-peil-premie (enkel residentieel)	4009	3617	4092	3178	4193	3459	1988
Huur- en isolatiepremie (enkel residentieel)	646	621	734	783	824	960	1146
Scans (enkel residentieel)	24558	22793	22358	25843	27360	21445	11450
Kortingbonnen (enkel residentieel)	1683	2096	2769	4934	5437	4643	6481
Collectieve renovatievergoedingen (enkel residentieel)					432	578	2625
Totaalrenovatiebonus (enkel residentieel)				505	2557	3538	4380
Relighting (enkel niet-residentieel)	228	222	331	271	163	227	153
Steun na audit (enkel niet-residentieel)	66	37	51	20	15	14	2
Investeringssteun (enkel niet-residentieel)	18	6	5	13	15	22	12

* voorlopige cijfers

UITVOERING, MONITORING, EVALUATIE, VERDERE UITWERKING EN OPTIMALISERING VAN DE ENERGIEPRESTATIECERTIFICATEN- EN DE ENERGIEPRESTATIEREGELGEVING

Beschrijving	VTE AS IS			
	A	B	C	D
Verzekering van de kwaliteitsvolle omzetting van de EPBD-richtlijn, opmaak van cijferrapporten en een evaluatienota i.v.m. de implementatie van de EPC-systemen en het EPB-beleidskader	6,2	-	-	-

BESCHRIJVING

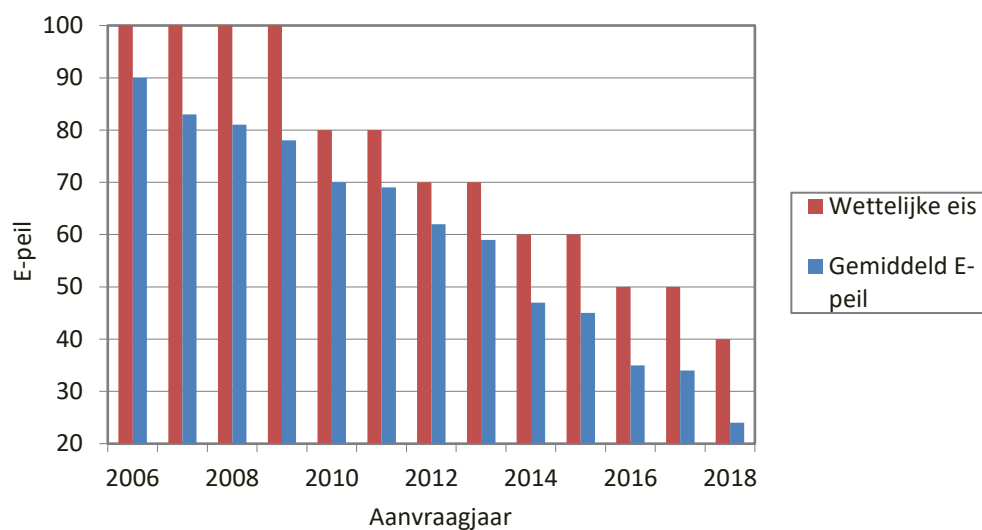
- **Energieprestatiecertificatensystemen** (Energiebesluit, hoofdstuk II van titel IX)

Het verder uitbouwen van het EPC is in de beleidsnota Energie 2019-2024 vermeld als belangrijk maatregel om de grondige renovatie van woningen te stimuleren.

De Vlaamse energieprestatiecertificatieregelgeving geeft uitvoering aan de Europese EPBD-richtlijn inzake de energieprestaties van gebouwen. Sinds 2009 zijn verschillende energieprestatiecertificatensystemen geïmplementeerd.

- Op 20 april 2007 werd het besluit betreffende het energieprestatiecertificaat voor publieke gebouwen goedgekeurd. Alle publieke gebouwen groter dan 1000 m² moesten tegen 1 januari 2009 over een energieprestatiecertificaat beschikken. Intussen werd het toepassingsgebied gradueel uitgebreid en werd de oppervlaktedrempel verlaagd naar 250 m². Vanaf eind 2018 vervallen de eerste certificaten voor publieke gebouwen en moet het energieprestatiecertificaat voor deze publieke gebouwen worden vernieuwd. Het EPC voor publieke zal worden geïntegreerd met het nog te ontwikkelen EPC voor niet-residentiële gebouwen (zie infra).
- Op 11 december 2008 werd het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de invoering van een energieprestatiecertificaat bij de verkoop en verhuur van residentiële gebouwen en de uitvoering van de energieaudit definitief goedgekeurd. Vanaf 1 november 2008 moeten alle wooneenheden die te koop worden aangeboden, over een energieprestatiecertificaat beschikken. Voor verhuur is de verplichting ingegaan op 1 januari 2009. Vanaf 1 januari 2019 is het EPC voor bestaande woongebouwen opgewaarderd. De standaardaanbevelingen uit het EPC worden in het nieuwe EPC vervangen door een maatregelenpakket op maat van de specifieke woning. Het maatregelenpakket beschrijft de werken en de bijhorende kosten die nodig zijn om de woning te renoveren conform de langetermijndoelstelling voor 2050. In 2020 werden ongeveer 96.000 geldige EPC's voor bestaande residentiële gebouwen bij het VEA ingediend.
- Om beter rekening te kunnen houden met de problematiek van mede-eigendom werd voor appartementen een specifieke aanpak ontwikkeld. Het EPC wordt immers opgemaakt per wooneenheid, terwijl heel wat maatregelen, zoals werken aan de gebouwschil, niet door een individuele eigenaar kunnen worden uitgevoerd, maar enkel door de vereniging van mede-eigenaars. Het EPC van een individueel appartement kan sinds begin 2020 worden aangevuld met een EPC van de gemeenschappelijke delen. In 2020 werden 1481 geldige EPC's voor gemeenschappelijke delen bij het VEKA ingediend. Dit EPC geeft inzicht in het renovatiepad van de gemeenschappelijke delen en dient tegelijk als input voor de opmaak van een EPC van een individueel appartement. Uiterlijk eind 2021 moet elk appartementsgebouw over een EPC gemeenschappelijke delen beschikken.
- Op 5 december 2008 werd het besluit houdende de invoering van een energieprestatiecertificaat bij de verkoop en verhuur van niet-residentiële gebouwen definitief goedgekeurd. De implementatie van het EPC voor niet-residentiële gebouwen wordt sinds 2008 in samenwerking met de twee andere gewesten voorbereid. Parallel startte het VEA in 2018 een traject op om een vereenvoudigde rekenmethode en een inspectieprotocol op te stellen voor kleine bestaande niet-

Grafiek: Gemiddeld E-peil en de wettelijke E-peileis voor nieuwe appartementen per aanvraagjaar

Artikel 11.1.6 van het Energiedecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering minstens om de vijf jaar de EPB-eisen evalueert, rekening houdende met het kostenoptimale niveau van het peil van primair energieverbruik, de berekeningsmethodiek en de te volgen procedures en de administratieve lasten van de regelgeving en past die in voorkomend geval aan. De evaluatie van de EPB-eisen wordt gebaseerd op de actualisatie van de studies betreffende het kostenoptimum. De recentste actualisatiestudies werden uitgevoerd in 2017. De actualisaties beogen de reeds gekende BEN-niveaus en het aanscherpingspad af te toetsen aan het voortschrijdend kostenoptimum en het kostenoptimale aandeel hernieuwbare energie te onderzoeken. Daarbij worden de meerinvesteringen voor betere energieprestatieniveaus en de evolutie van de globale bouwkost in kaart gebracht. In 2022-2023 zal het VEKA een nieuwe studie uitvoeren om de kostenoptimale EPB-eisen 2030 te kunnen bepalen.

Een aantal andere wetgevingen koppelen subsidies of andere steunmaatregelen aan het behalen van een bepaald E-peil (bv. vermindering onroerende voorheffing, E-peil subsidievoorwaarde voor nieuwe scholen). Het VEKA bezorgt elk jaar in februari de lijst van bouwprojecten, waarvoor een E-peileis geldt, die in aanmerking komen voor de verlaagde onroerende voorheffing aan VLABEL. De gegevens-uitwisseling met Agion betreffende de scholen, verloopt ook volledig geautomatiseerd.

Via een specifieke afwijkingsaanvraag procedure kan door het VEKA de energieprestatie van gebouwen die gekoppeld zijn aan projecten die gebruik maken van een externe warmtelevering (voornamelijk stadsverwarming) worden gevaloriseerd. In 2020 werden er 13 aanvragen ingediend (2019: 17; 2018: 25; 2017: 18; 2016: 18). Alle afwijkingsaanvragen van externe warmtelevering werden binnen de wettelijke termijn van 120 dagen behandeld.

In bepaalde uitzonderlijke gevallen is het niet mogelijk voor een specifiek project om aan de EPB-eisen te voldoen. Het Energiebesluit voorziet dat men een vrijstelling of een afwijking kan aanvragen, wanneer de EPB-eisen technisch, functioneel of economisch niet haalbaar zijn of bij industriële gebouwen waarin industriële processen plaatsvinden die zelf warmte produceren en waarvoor om die reden in koeling of in een geforceerde ventilatie is voorzien. Het Energiebesluit verleent sinds 2020 delegatie aan het VEKA om de afwijkingen en vrijstellingen vast te leggen. Wanneer gelijkaardige uitzonderings- of afwijkingsaanvragen systematisch terugkomen, maakt het VEKA een advies en een voorstel van algemene uitzondering op. Al de aanvragen voor uitzonderingen en afwijkingen werd in 2020 binnen de 3 maanden behandeld (2019: 100%, 2018: 100%, 2017: 99% ; 2016: 96%).

In 2020 organiseerde het VEKA als proefproject een praktijkoefening, waarbij (kandidaat)-energiedeskundigen en lesgevers van opleidings- en vormingsinstellingen in de praktijk een EPC van zowel een appartementsgebouw als een individueel apart konden opmaken. Het VEA stelde hiervoor gedurende enkele maanden een gebouw ter beschikking en zorgde voor feedback op de ingediende proefcertificaten. Gelet op de positieve feedback zal het VEKA samen met de opleidingsinstellingen bekijken op welke manier dergelijke praktijkoefeningen kunnen verder gezet worden.

In de eerste helft van 2020 heeft het VEA een evaluatie uitgevoerd van de verplichting tot het volgen van 6 uur verplichte permanente vorming in 2019. Eind 2019 waren 2303 personen erkend als energiedeskundige. Na de evaluatie bleven nog 2085 personen erkend. Van de 218 personen die niet langer erkend zijn, gaven 78 personen aan dat ze hun activiteiten als energiedeskundigen niet langer wensten verder te zetten. Uit deze cijfers kan worden besloten dat de verplichting tot het volgen van permanente vorming goed werd nageleefd, nl. 80% (2019: bijna 76%) van de erkende energiedeskundigen type A volgde voldoende permanente vorming.

In 2020 moesten de erkende energiedeskundigen 6 uur vorming met vrije inhoud volgen. Om de instellingen te ondersteuning bij de uitwerking van de eerste vormingen met vrije inhoud stelde het VEA 6 uur praktijkgericht lesmateriaal over nieuwe delen in het inspectieprotocol ter beschikking. De evaluatie van deze verplichting zal begin februari 2021 starten.

In 2021 zijn de energiedeskundigen verplicht om 2 uur vorming met verplichte inhoud over de veelgemaakte fouten, het EPC gemeenschappelijke delen en het toepassingsgebied en 4 uur vorming met vrije inhoud te volgen.

De komende jaren zal het VEKA nog meer inzetten op het organiseren van train-de-trainer-opleidingen, de optimalisering van het opleidings- en vormingsmateriaal en de organisatie van praktijkoefeningen in nauwe samenwerking met de vormingsinstellingen.

- **EPB-verslaggevers**

De EPB-aangifte moet worden opgemaakt door een erkende EPB-verslaggever. De erkenning van EPB-verslaggevers steunt op de volgende vijf elementen:

- diploma;
- basisopleiding voor verslaggevers;
- centraal examen;
- verklaring op eer;
- permanente vorming.

In 2015 werd de bestaande diplomavoorgaande verruimd. Vanaf 5 januari 2015 stapte het VEA over op een validatie voorafgaand aan de erkenning. Dit gebeurt via een nieuwe module in de energieprestatiedatabank. Voor de opleiding die leidt tot het behalen van een getuigschrift voor verslaggevers, wordt gewerkt met een erkenning van de opleidingsinstelling. Daartoe erkende organisaties organiseren de examens.

De ontwikkelingen in het domein van 'het beroep van de verslaggever' evolueren zo snel dat een permanente vorming noodzakelijk is om de kwaliteit van de dienstverlening te garanderen en de kennis van de verslaggevers te versterken. Volgende mogelijkheden van permanente vorming zijn voorzien: verplicht vormingsgedeelte (bij wijzigingen in eisen, berekeningsmethode, software, ...), een vrij vormingsgedeelte, het geven van les en het deelnemen aan workshops. Het VEKA behandelt de erkenningsaanvragen van de opleidings- en vormingsinstellingen.

Eind 2020 waren er 13 opleidingsinstellingen (2019: 14) erkend voor het geven van de basisopleiding tot verslaggever. Eind 2020 waren er 25 instellingen (eind 2019: ook 25) erkend voor het geven van

////////////////////////////////////

permanente vorming. Er werden 364 erkende vormingen voor verslaggevers ingericht in 2020 en 166 e-learnings (2019: 387 vormingen en 8 e-learnings). Door de coronamaatregelen is het aanbod van onlinevormingen duidelijk toegenomen. Verslaggevers kunnen sinds november 2015 de gevolgde permanente vorming opvolgen via het luik 'erkenning' van de energieprestatiedatabank.

Sinds 2018 staan de opleidingsinstellingen opnieuw in voor de organisatie van het examen. Eind 2020 waren er 8 exameninstellingen erkend (idem als in 2019).

In de energieprestatiedatabank is aan de erkenningsmodule van de verslaggever een elektronische portefeuille voor permanente vorming toegevoegd.

In februari van elk kalenderjaar wordt geëvalueerd of de erkende verslaggevers in het voorbije jaar voldoende permanente vorming volgden. In 2019 moesten de verslaggevers zes uur permanente vorming volgen om in 2020 erkend te blijven. Begin 2020 werd voor 97 verslaggevers handhaving opgestart (begin 2019 was dat voor 180 verslaggevers), omdat ze volgens de gegevens in de energieprestatiedatabank onvoldoende vorming volgden. Na bevraging van de verslaggevers en na het afronden van die evaluatie (in april 2020), werd de erkenning van 39 verslaggevers verlengd, 58 verslaggevers werden geschorst. Iets meer dan de helft daarvan (nl. 35) is geschorst op vraag van de verslaggevers zelf. Het aantal erkende verslaggevers bedroeg in april 2020 1.086. Dat aantal ligt hoger dan in april 2019 (1.038) door instroom van nieuwe verslaggevers.

Het VEKA volgt met volgende acties de kwaliteit van de opleidingen (basisopleiding, permanente vorming, begeleiding) op:

- Voor de opvolging van de kwaliteit en de kennis van de lesgevers en begeleiders pleegt het VEKA op regelmatige tijdstippen overleg met de opleidingsinstellingen en begeleiders en bij aanpassingen van de software en/of de berekeningsmethode wordt een toelichting georganiseerd, waarop de lesgevers gevraagd worden om aanwezig te zijn.
- Het VEKA woont steekproefsgewijs opleidingen bij, de examenresultaten worden geanalyseerd om de zwakke punten in de opleidingen te detecteren en de cursisten worden bevraagd.

PRESTATIENORMEN

- Jaarlijks analyserapport van organisatie en resultaten van permanente vorming
- Aantal en gemiddelde doorlooptijd behandeling erkenningsaanvragen

HANDHAVING VAN DE EPC- EN DE EPB-REGELGEVING

Beschrijving	VTE AS IS			
	A	B	C	D
Verzekering van de opmaak van kwaliteitsvolle EPC's en de EPB-aangiftes in het kader van de naleving van de Europese verplichting	7,4	0,2	4,5	2,6

BESCHRIJVING

Artikel 27 van de Europese richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen stelt dat de lidstaten de regels moeten vaststellen inzake de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op de regelgeving en dat zij alle nodige maatregelen moeten treffen opdat zij worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

////////////////////////////////////

- **EPC-beleidskader**

De sancties wegens overtreding of het niet naleven van de verplichtingen inzake het EPC werden via het Energiedecreet vastgelegd in Vlaamse regelgeving. Het VEKA is belast met het uitvoeren van de controles en het opleggen van de sancties.

Controle op de aanwezigheid van het EPC en op de advertentieplicht inzake het EPC

In 2009 werd gestart met de controles op de aanwezigheid van het EPC voor residentiële gebouwen. Via advertenties, websites van immomakelaars, notarisblaadjes, ... worden woningen die te koop of te huur worden aangeboden gezocht. Via de energieprestatiedatabank wordt nagegaan of een EPC aanwezig is. Daarnaast hebben notarissen een meldingsplicht naar het VEKA als een authentieke verkoopakte wordt verleden zonder dat een EPC beschikbaar is.

Sinds 1 januari 2012 zijn eigenaars en gevolmachtigden, zoals immomakelaars en notarissen, verplicht om in commerciële publicaties voor de verkoop en verhuur van woningen de energiescore en het adres van de wooneenheid of de unieke code van het EPC te vermelden. Midden 2012 is het VEA gestart met het controleren van de advertentieplicht. Samen met de controle op de aanwezigheid van het EPC, wordt gecontroleerd of de verplichte informatie (correct) op de advertentie werd geplaatst.

De aanwezigheidscontroles (gemiddeld 2000 per jaar) hebben duidelijk bijgedragen tot een snelle inburgering van het EPC. Ook de advertentieplicht is dankzij het controlemechanisme snel en goed gekend (eveneens een 2000 controles per jaar). Het merendeel van de woningen die te koop of te huur worden aangeboden, beschikt over een EPC. In 2009 beschikte bij een eerste controle slechts 50% van eigenaars die een woning te koop of te huur aanboden over een energieprestatiecertificaat. In 2020 was dit percentage opgelopen tot 95% (2019: 97%). In 2020 voldeed 89% van de advertenties aan de EPC-advertentieplicht (2019: 90%).

Controle op de correctheid van het certificaat

Kwaliteitsvol opgemaakte EPC's zijn noodzakelijk om het EPC-beleidskader verder als volwaardig beleidsinstrument te kunnen uitbouwen.

De controle op de waarheidsgetrouwe rapportering door de energiedeskundige is een van de belangrijke schakels voor kwaliteitsverbetering en -beheersing. Ook de Europese Commissie erkent het belang van de controles op de kwaliteit van de rapportering. Artikel 18 van de Europese richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen stelt dat de lidstaten kwaliteitscontroles moeten uitvoeren op een statistisch significant percentage van de EPC's van bestaande gebouwen.

Het VEKA voert steekproefsgewijze controles uit om na te gaan of het EPC waarheidsgetrouw werd opgesteld. Daarnaast behandelt het VEKA ook klachten met betrekking tot de kwaliteit van de EPC's.

Er worden twee types kwaliteitscontroles uitgevoerd:

- controles zonder plaatsbezoek, de zogenaamde deskcontroles
De deskcontrole wordt in hoofdzaak uitgevoerd op basis van de files in de certificatiesoftware. Bij de steekproeven doorloopt een controleur de invoergegevens van het EPC en toetst ze af aan een lijst van controlepunten. In geval van een klacht of een andere gerichte controle wordt de invoer van het volledige EPC gecontroleerd.
- controles met plaatsbezoek
Hierbij wordt een volledige visuele inspectie van het gebouw uitgevoerd en wordt nagegaan of de gerapporteerde vaststellingen overeenstemmen met de vaststellingen van de controleambtenaar. Vooraleer ter plaatse wordt gegaan, wordt altijd eerst een deskcontrole uitgevoerd.

Het uitvoeren van kwaliteitscontroles is een tijds- en arbeidsintensief proces. Na het opvragen van argumenten en stavingsstukken (plannen, bewijsstukken, foto's, ...) worden alle invoergegevens van het EPC gecontroleerd. Als na evaluatie van de stavingsstukken blijkt dat deze onvoldoende zijn om de

correctheid van bepaalde invoergegevens aan te tonen, wordt de handhavingprocedure opgestart en ontvangt de energiedeskundige een intentie tot boetebrief. Opnieuw kan de energiedeskundige bij het VEKA tegenargumenten indienen. Als ook deze tegenargumenten niet volstaan, wordt de boete gevestigd. De energiedeskundige kan dan nog een administratief beroep bij het VEKA indienen, waarna de boete wordt bevestigd, kwijtgescholden of herberekend. De energiedeskundigen moeten, na het opleggen van de boete, het EPC binnen een termijn van 30 dagen aanpassen aan de controlevaststellingen van het VEKA. Doen zij dit niet, dan wordt een dwangsom opgelegd van 10 euro per dag dat het EPC te laat werd ingediend. Het VEKA bezorgt het aangepaste EPC aan de eigenaar van de woning bezorgd. In geval de stavingsstukken of tegenargumenten onduidelijk zijn, voert het VEKA een controle ter plaatse uit. Gelet op de beperkingen inzake beschikbaar personeel voor de handhavingprocessen met betrekking tot de EPC-regelgeving, worden er hoofdzakelijk deskcontroles uitgevoerd. Deze deskcontroles laten toe om op een snelle, relatief eenvoudige, manier een groot aantal energie-deskundigen te controleren.

De kwaliteitscontroles werden in 2020 verdergezet. Er werden in totaal, steekproefsgewijs, 300 EPC's gecontroleerd via deskaudit. Ook werden er 35 gerichte controles uitgevoerd, naast de 27 controles die het gevolg waren van een klacht. Het VEKA plant het aantal kwaliteitscontroles de komende jaren op te drijven. Meer en meer beleidsinstrumenten worden aan het EPC-label gekoppeld (o.a. renteloos renovatiekrediet, labelpremie) zodat het absoluut noodzakelijk is om nauwer toe te zien op de kwaliteitsvolle opmaak van de EPC's. In 2021 zal het VEKA onder andere nagaan of gebruik kan worden gemaakt van een artificiële intelligentie-toepassing om gericht te controleren op verdachte EPC's. Het VEKA monitort de doorlooptijd van boetedossiers met tegenargumenten en stelt zich tot doel de doorlooptijd te beperken.

• **EPB-beleidskader**

De lidstaten moeten een kwaliteitscontrolesysteem opzetten dat toeziet op de kwaliteit van het EPC Bouw. In annex II legt de richtlijn op dat een onafhankelijke kwaliteitscontrole gebeurt van een representatieve ad random steekproef van de ingediende EPB-aangiften. Het Energiedecreet gelast het VEKA de energieprestatieregelgeving te handhaven.

De effectieve toepassing van het duidelijke handhavingkader voorzien in de Vlaamse energieregelgeving, zorgde voor de snelle inburgering en een goede naleving van de EPB-eisen sinds 2006. Het toezicht op de naleving van de EPB-eisen en de bijhorende procedures zorgt bovendien voor een eerlijke concurrentiepositie tussen verschillende bouwbedrijven in de markt.

Het VEKA handhaaft overeenkomstig de procedures voorzien in het Energiedecreet, volgende zaken:

- de naleving van de procedurevereisten (indienen van startverklaring en EPB-aangifte);
- de naleving van de EPB-eisen;
- de waarheidsgetrouwe rapportering in de EPB-aangifte (= kwaliteitscontrole en fraudedetectie).

Op jaarbasis werden de voorbije jaren ongeveer 30.000 startverklaringen en 40.000 EPB-aangiften ingediend.

Het VEA voerde een aantal steekproeven uit om na te gaan hoeveel nieuwbouw eengezinswoningen de procedures correct naleven. Grosso modo bleek hieruit dat het aantal werven dat was opgestart met een startverklaring, schommelt rond 90%. Ongeveer 80% diende tijdig de EPB-aangifte in.

Het VEKA handhaaft het naleven van de procedures steekproefsgewijs:

- Als het VEKA vaststelt dat bouwprojecten gestart zijn zonder het indienen van een startverklaring, stuurt het aanmaningen om de startverklaring in te dienen.

////////////////////////////////////

PRESTATIENORMEN

- Aantal uitgevoerde aanwezigheidscontroles en controles op (correcte) publicatie kengetal
- Aantal kwaliteitscontroles residentiële, kleine niet-residentiële gebouwen en gemeenschappelijke delen van appartementsgebouwen
- Aantal en doorlooptijden dossiers waarvoor een hoorzitting wordt opgestart
- Aantal verstuurde aanmaningsbrieven voor niet-ingediende startverklaringen
- Aantal verstuurde aanmaningsbrieven voor niet-ingediende EPB-aangiften
- Aantal kwaliteitscontroles EPB op correcte rapportering door de verslaggever

BUDGET

- Inkomsten in het Energifonds: 2 miljoen euro op jaarbasis
- Administratieve geldboetes in kader van handhavingsbeleid indienen startverklaring en EPB-aangifte, naleving EPB-eisen, aanwezigheid EPC, advertentieplicht EPC en kwaliteitscontroles verslaggevers en energiedeskundigen

ONTWIKKELING EN OPTIMALISERING VAN DE CERTIFICATIESOFTWARE, DE EPB-SOFTWARE EN DE ENERGIEPRESTATIEDATABANK

Beschrijving	VTE AS IS			
	A	B	C	D
Facilitering van de elektronische gegevensuitwisseling in kader van de implementatie van de Europese verplichting, beperking van de administratieve lasten van de regelgeving voor de doelgroep	1,5	1,4	0,7	-

BESCHRIJVING

• EPB-beleidskader

Om een efficiënte en effectieve dienstverlening te garanderen aan de klanten, zet het VEKA in op elektronische gegevensuitwisseling met burgers en ondernemers en op de automatisering van processen. De Vlaamse Regering koos bij de invoering van de EPB-eisen in 2006, voor elektronische communicatie tussen de verslaggevers en de overheid via een van de eerste grote e-governement toepassingen, de energiestatiedatabank.

De energiestatiedatabank bestaat uit drie onderdelen: een centrale databank waarin alle gegevens opgeslagen worden, een frontoffice die wordt gebruikt door de verslaggevers en gemeenten, en een backoffice die het VEKA gebruikt voor haar handhavingprocessen. De gegevens van de vergunning, die doorstromen vanuit het omgevingsloket, vormen de basis van het elektronische EPB-dossier. De verslaggevers moeten via de energiestatiedatabank bij het VEKA de startverklaring en de EPB-aangifte, waarvan het EPC bouw deel uitmaakt, indienen. Ze gebruiken hiervoor de EPB-software, het verplichte softwarepakket dat de prestaties op vlak van de EPB-eisen berekent en aftoetst.

Het VEKA bepaalt jaarlijks de gewenste wijzigingen aan de frontoffice. Bij wijzigingen in het eisenpakket of de berekeningsmethode, ontwikkelt het VEKA aangepaste formulieren voor startverklaring en EPB-aangifte.

Het VEKA gebruikt ter ondersteuning en automatisatie van de handhavingstaken een dossierbeheersysteem. Via het dossierbeheersysteem beheert het VEKA de EPB-dossiers, een aantal

vaststellingen en een aantal van de procesflows van controle en handhaving met bijhorende correspondentie.

De Vlaamse overheid stelt in samenwerking met de Brusselse en Waalse overheid, een gratis EPB-software 3G ter beschikking aan de verslaggevers. De samenwerking van het Vlaams Gewest met het Brusselse en het Waalse Gewest betreffende de EPB-software 3G, is vastgelegd in een overeenkomst van 25 april 2012. Elk jaar zijn twee releases voorzien. In het kader van de ontwikkeling van de software, voert het VEKA verschillende taken uit (opstellen van vereistenbeschrijvingen van de gewenste aanpassingen, opvolgen van de analyse en ontwikkelingen, het testen van de nieuwe toepassing).

- **EPC-beleidskader**

Bij de invoering van de diverse energieprestatiecercatensystemen werd ervoor geopteerd om, naar analogie met de EPB-regelgeving, de communicatie tussen de energiedeskundigen en de Vlaamse overheid volledig elektronisch te laten verlopen. Hiervoor werd de energieprestatiedatabank, die bestaat uit een frontoffice, een backoffice en een centrale opslagplaats van gegevens, verder uitgebreid.

Voor de publieke gebouwen werd een webapplicatie gebouwd die toegankelijk is via de frontoffice van de energieprestatiedatabank. Nadat energiedeskundigen type C of interne energiedeskundigen zich hebben geregistreerd, kunnen ze de gegevens nodig voor de opmaak van het certificaat voor publieke gebouwen in de webapplicatie invoeren. Na verwerking door de databank, wordt een downloadbare pdf van het certificaat gegenereerd.

Voor residentiële gebouwen kunnen kandidaat-energiedeskundigen type A die aan de erkenningsvoorwaarden voldoen, zich registreren. Met de lancering van het nieuwe EPC vanaf 1 januari 2019 bevat het EPC ook een renovatie-advies dat de eigenaar sensibiliseert omtrent het pad dat nog moet worden afgelegd om de woning te laten voldoen aan de langetermijndoelstelling van de Langetermijnrenovatiestrategie 2050 voor gebouwen.

Begin 2020 is de software gereleased voor het EPC voor kleine niet-residentiële gebouwen en het EPC Gemene delen voor appartementen.

Om een efficiënte en effectieve dienstverlening te garanderen aan de klanten, zet het VEKA al een aantal jaar in op het automatiseren van haar processen. Om de controles efficiënter, sneller en meer geautomatiseerd te laten verlopen startte in 2019 de ontwikkeling van een nieuw dossierbeheersysteem.

De energieprestatiedatabank bevat een schat aan informatie over bestaande woongebouwen. Meer en meer komt de vraag van zowel burgers, lokale overheden als andere beleidsdomeinen om deze gegevens te ontsluiten. De ontsluiting van de energieprestatiedatabank is momenteel beperkt tot de notarissen in het kader van hun meldingsplicht bij het ontbreken van een EPC en de controleurs van Wonen Vlaanderen in het kader van de controle van de dakisolatieverplichting, die opgenomen werd in de Vlaamse Wooncode. In de loop van 2021 zal de energieprestatiedatabank ook worden ontsloten voor de banken in het kader van kredietaanvragen voor renovaties en aanvragen voor het renteloos renovatiekrediet, en voor Fluvijs in het kader van de aanvragen voor de EPC-labelpremie en de premies voor hernieuwbare energie op gebouwen.

Het Gebouwenregister verzamelt informatie over alle gebouwen op het Vlaamse grondgebied in één register (<https://overheid.vlaanderen.be/producten-diensten/gebouwen-adressenregister>). Het biedt een unieke identificatie en levensloop aan voor gebouwen en gebouweenheden. Dit vereenvoudigt de

maart 2020 en 31 december 2022⁵. Hierdoor moeten deze ondernemingen momenteel geen attest meer aanvragen bij het VEKA. Daardoor zal het aantal aangevraagde dossiers vanaf 2021 (aanslagjaar 2021 – investeringen 2020) wellicht dalen.

In 2020 leverde het VEA 1130 attesten voor verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen af voor een totaal aanvaard investeringsbedrag van 684 miljoen euro.

- **Sloop- en heropbouwpremie**

Eind 2018 heeft de Vlaamse Regering de invoering van een tijdelijke sloop- en heropbouwpremie goedgekeurd. Het VEKA beheert deze premiereregeling.

Vergunningsaanvragen tot eind 2020 komen in aanmerking voor de premie van 7500 euro. Voor 2021-2022 (aanvraag omgevingsvergunning) wordt de premie verhoogd naar 10.000 euro, maar enkel voor wie niet in aanmerking komt voor de tijdelijke 6% btw-maatregel bij sloop- en heropbouw. De premiereregeling zal een uitloper kennen tot in 2023. In 2019 werden er 2340 dossiers voor sloop- en heropbouwpremie ingediend voor een totaal budget van 17,55 miljoen euro. Er werden in 2019 521 dossiers goedgekeurd en uitbetaald (3,9 miljoen euro). In 2020 werden 1461 dossiers voor sloop- en heropbouw ingediend voor een totaal budget van 10,96 miljoen euro. Er werden in 2020 zo'n 1314 dossiers goedgekeurd en uitbetaald (9,85 miljoen euro).

- **Batterijpremie**

De installatiepremie voor thuisbatterijen werd verlengd tot eind 2024. Gezien het wegvallen van de terugdraaiende teller in 2021 voor nieuwe PV-installaties, is het de verwachting dat de premie veel succesvoller zal zijn dan in 2019 of 2020. Van augustus 2019 tot eind 2020 werden een 170-tal premies aangevraagd. Bij nieuwe PV-installaties in 2021 zal er geen terugdraaiende teller meer zijn, 101.000 prosumënten verliezen in 2021 hun terugdraaiende teller gezien ze al over een digitale meter beschikken. Na het arrest van het Grondwettelijk Hof stelt de sector een sterk verhoogde interesse vast bij dergelijke prosumënten om een thuisbatterij te plaatsen. De batterij kan immers het zelfverbruik en de flexibiliteit verhogen en aldus de investering in PV rendabeler maken. In het licht hiervan werden de premievoorwaarden aangepast en het voorziene budget opgetrokken naar 22 miljoen euro.

- **Retroactieve investeringspremie voor PV-installaties**

Het Grondwettelijk Hof heeft op 14 januari 2021 een regeling vernietigd die erin voorzagt dat iedereen die vóór 2021 zonnepanelen plaatste, nog 15 jaar na de indienstname van de installatie, beroep kan doen op de terugdraaiende teller.

Door de vernietiging van de regeling behouden prosumënten met een klassieke meter hun terugdraaiende teller (en het prosumententarief) tot die vervangen wordt door een digitale meter. Prosumënten met een digitale meter verliezen vanaf 1 maart 2021 hun (virtuele) terugdraaiende teller.

Voor de prosumënten die getroffen zijn door dit arrest wordt een regeling met een retroactieve investeringspremie uitgewerkt.

- In eerste instantie moeten de 110.000 eigenaars van zonnepanelen en een digitale meter tegen eind 2021 een eenmalig retroactieve investeringspremie uitbetaald krijgen.
- In tweede instantie moeten 470.000 eigenaars van zonnepanelen en een analoge meter die overschakelen op een digitale meter in de komende jaren, ook nog een retroactieve investeringspremie krijgen.

⁵ De oorspronkelijke termijn tot 31 december 2020 is door artikel 4 van de programmawet van 20 december 2020 (Belgisch Staatsblad van 30 december 2020) verlengd tot 31 december 2022.

////////////////////////////////////

BESCHRIJVING

De transitie naar een CO₂-arme industrie en ondernemingen ondersteunen, is een strategische doelstelling van de beleidsnota Energie 2019-2024. De industrie op pad zetten naar koolstofneutraliteit en een actieplan energie-efficiënte kmo's uitrollen, zijn twee operationele doelstellingen van de beleidsnota.

- **Energiebeleidsovereenkomsten met de energie-intensieve industrie**

De energiebeleidsovereenkomsten (EBO's) met de energie-intensieve industrie vormen het belangrijkste beleidsinstrument om de energie-efficiëntie van de industrie te verbeteren. De EBO's lopen tot 31 december 2022.

De opvolging van de verplichtingen die de bedrijven in het kader van de ondertekende EBO aangaan, is als referentietask toegewezen aan VITO. VITO heeft deze opdracht ondergebracht in het Verificatiebureau. Er is dus niet voor gekozen deze taak uit te besteden, aangezien zowel overheid als sectoren groot belang hechten aan de onafhankelijkheid en kwaliteit van de geleverde verificaties.

Eind 2019 waren 345 vestigingen tot de energiebeleidsovereenkomsten toegetreden (eind 2018: 341; eind 2017: 335; eind 2016: 338). Dit zorgt voor een zeer hoog toetredingspercentage van ca. 80%. Uitgedrukt in energieaandeel, is ca. 98% van het industrieel primair energieverbruik van de energie-intensieve bedrijven inclusief raffinaderijen bevat in de EBO's. In het totaal primair energieverbruik van de industrie inclusief raffinaderijen hebben de EBO-bedrijven een aandeel van ca. 77%.

De totale geplande primaire energiebesparing in 2018 door het uitvoeren van de 2.451 zekere maatregelen uit de energieplannen van de eerste ronde (2015-2018) bedraagt 17,4 PJp. Dit is een geplande besparing van 3,6% t.o.v. het totale primair energieverbruik in het referentiejaar 2014. Ongeveer 70% hiervan omvat besparingen in brandstoffen/warmte. Het overige deel zijn besparingen in elektriciteit.

Uit de monitoring van 2018 blijkt dat voor de besparingen als gevolg van uitgevoerde maatregelen, de toegetreden bedrijven de opgemaakte energieplannen volgen. De door alle bedrijven gerealiseerde primaire energiebesparing in 2018 bedraagt 21,63 PJp, inclusief de uitvoering van een aantal extra maatregelen die niet opgenomen waren in de energieplannen. In totaal werden in de eerste periode van de EBO's (2015-2018) ca. 3.500 maatregelen uitgevoerd (2.500 geplande en 1.000 nieuwe bijkomende maatregelen). Deze energiebesparing van 21,63 PJp, door de uitvoering van maatregelen, betekent een besparing van 4,2% ten overstaan van het primair energieverbruik in 2018, 512,15PJp. Het reële primair energieverbruik neemt toe van 482,88 PJp in 2014 naar 512,15 PJp in 2018. Dit is een stijging van 6,1% t.o.v. 2014. De globale EPI daalt in 2018 tot 97,90. Dit betekent dat de energie-efficiëntie in 2018 -globaal gezien over alle bedrijven heen- ongeveer 2,1% beter is dan in het referentiejaar 2014.

Het VEKA vertegenwoordigt de Vlaamse minister bevoegd voor het energiebeleid in de commissie EBO, het bestuursorgaan voor de EBO's. Deze commissie komt maandelijks samen. Regelmatig worden er ook werkgroepen opgericht, waaraan dan een vertegenwoordiger van het VEKA deelneemt.

- **Mini-EBO's**

Om de doelgroep van niet energie-intensieve kmo's te sensibiliseren rond energie-efficiëntie en deze doelgroep de nodige ontzorging te bieden, werd in 2017 het concept van de mini-EBO ontwikkeld. In een aantal proeftrajecten wordt door de sectorfederatie een energiecoach aangesteld, gefinancierd door de Vlaamse overheid, om de kmo's te ontzorgen en maatregelen ter verbetering van hun energie-efficiëntie te treffen.

Een (bestaande) inrichting met een jaarlijks energieverbruik van meer dan 0,5 PJ moet in het bezit zijn van een conform verklaard energieplan (onafhankelijk van een milieuvergunningsprocedure). De conformverklaring van deze energieplannen gebeurt door het VEKA. Deze plannen moeten om de 4 jaar worden geactualiseerd. Er is een wijzigingsbesluit in voorbereiding om de energiedrempel voor deze verplichting te verlagen tot 0,1 PJ. De Vlaamse Regering keurde deze drempelverlaging werd voor een tweede keer principiële goed op 26 februari 2021.

De energiestudies en de energieplannen moeten worden opgesteld door een energiedeskundige die aanvaard is door het VEKA. Het VEKA heeft in 2020 voor alle energiestudies en energieplannen de maximale doorlooptijd voor de dossierbehandeling gerespecteerd.

- **Verplichte energieaudit voor grote ondernemingen**

De verplichte energieaudit voor grote ondernemingen is in 2014 ingevoerd in kader van de omzetting van de Europese richtlijn inzake energie-efficiëntie. Artikel 8 van deze richtlijn verplicht de lidstaten om grote ondernemingen een verplichte energieaudit te laten uitvoeren tegen ten laatste 5 december 2015 en die om de vier jaar te actualiseren. Voor de uitwerking koos de Vlaamse Regering ervoor deze verplichting te koppelen aan de procedure van de Vlaamse milieuregelgeving (VLAREM). De verplichting beperkt zich tot de opmaak van de energieaudit, en houdt geen uitvoering in van de rendabele energiebesparende maatregelen volgend uit de audit. Het VEA heeft in juni 2015 een webapplicatie gereleased, die toelaat om de resultaten van de energieaudits te verzamelen. Eind 2020 hadden 382 vestigingen de gegevens van hun energieaudit in de webapplicatie ingediend (eind 2019: 344; eind 2018: 322; eind 2017: 299; eind 2016: 259), hadden 34 vestigingen een energieaudit in bewerking (eind 2019: 42; eind 2018: 43; eind 2017: 45; eind 2016: 45) en waren 575 vestigingen geregistreerd in de webapplicatie (eind 2019: 532; eind 2018: 488; eind 2017: 474; eind 2016: 419).

Uit het analyserapport van 2020 (november 2020, o.b.v. data webapplicatie 24 november 2020) blijkt dat de 382 vestigingen die een energieaudit hebben ingediend samen 117,7 PJ per jaar verbruiken, 79% van deze vestigingen is niet energie-intensief (energiegebruik < 0,1PJ). De ingediende energieaudits zijn samen goed voor 2.689 maatregelen (gemiddeld 7 per vestiging). Bijna drie vierde van de energiebesparende maatregelen valt onder de categorieën verwarming (20%), verlichting (20%), andere (23%) en procesmatige maatregelen (11%), 51% van de maatregelen heeft een investeringskost kleiner dan 5.000 euro. De overeenstemmende energiebesparing van de maatregelen met een kost kleiner dan 5.000 euro is echter beperkt (45 GJ – mediaan). Bijna de helft van de investeringen is rendabel (IRR > 15%). Ook bij de rendabele maatregelen is de overeenstemmende energiebesparing aan de lage kant (171 GJ – mediaan). Bij realisatie van de rendabele maatregelen kan een energiebesparing worden gerealiseerd van 0,99 PJ per jaar. Ten opzichte van het totaal energiegebruik van de 382 vestigingen is dit een besparingspotentieel van 0,84%.

PRESTATIENORMEN

- Behandeling van de energiestudie en de -plannen binnen de wettelijk voorziene termijn
- Jaarlijks rapport over verplichte energieaudit voor grote ondernemingen
- Aantal deelnames aan werkvergaderingen van de commissie EBO die de uitvoering van de energiebeleidsovereenkomsten opvolgt
- Beschikbaarheid jaarverslag commissie EBO
- Aantal mini-EBO's in beheer
- Aantal behandelde dossiers supercapregeling

kruissnelheid is het te verwachten dat drie calls per jaar worden georganiseerd. Een platform wordt ontwikkeld om deze aanvragen digitaal in te dienen en te verwerken, zowel voor de aanvraag zelf als het uitbetalen van de subsidie.

Verschillende verenigingen vormen het contactpunt voor overleg met de sectoren, ondersteunen de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen inzake milieuvriendelijke energieproductie en worden hiervoor structureel gesteund met een werkingssubsidie:

- ODE Vlaanderen (hernieuwbare energie);
- Cogen Vlaanderen (warmtekrachtkoppeling);
- Biogas-E (vergisting);
- Warmtenetwerk Vlaanderen.

Het VEKA legt de prioriteiten vast in de jaarlijkse werkprogramma's en volgt de werkzaamheden van deze vzw's op via stuurgroepen, de overlegplatformen en bilaterale vergaderingen.

PRESTATIENORMEN

- Evolutie hernieuwbare-energieproductie in het Vlaams Gewest
- Beschikbaarheid (tussentijdse) rapporteringen aan de Vlaamse Regering en actieplannen hernieuwbare energie in het kader van de Europese richtlijn
- Gemiddelde behandelingstermijn steunaanvragen voor calls groene warmte en restwarmte
- Gemiddelde behandelingstermijn steunvragen voor call PV/wind

BUDGET

- Calls groene warmte en restwarmte (35 miljoen euro)
- Calls PV/Wind (18,9 miljoen euro)
- Werkingssubsidies ODE, Cogen, Biogas-E, Warmtenetwerk Vlaanderen (300.000 euro)

ONDERSTEUNING VAN DE UITBOUW VAN EEN SLIM EN FLEXIBEL ENERGIE-SYSTEEM

Beschrijving	VTE AS IS			
	A	B	C	D
Kwaliteitsvolle en kostenefficiënte voorbereiding en implementatie van regelgeving en maatregelen ter ondersteuning van de digitalisering, de flexibilisering en de energiesysteemintegratie	5,8	-	-	-

BESCHRIJVING

• **Uitrol van digitale meters**

Met de beslissing van de Vlaamse Regering om de uitrol van digitale meters te versnellen, zal in 2024 80% van de aansluitingen op het elektriciteitsdistributienet over een digitale meter beschikken. Vanuit het VEKA volgen we deze uitrol op waaronder ook de aanbesteding van een tweede lot digitale meters. Zoals voorzien zullen we uiterlijk 15 mei 2021 een evaluatie van de uitrol aan de minister bezorgen met mogelijke suggesties voor aanpassingen of aandachtspunten. In het bijzonder zullen we aandacht schenken aan de weigeringsgraad voor de plaatsing van een digitale meter.

////////////////////////////////////

Sindsdien werd ExpertBase verder ontwikkeld, zodat niet enkel nieuwe aanvragen maar ook wijzigingen aan bestaande installaties en keuringsverslagen behandeld kunnen worden. De ingediende gegevens worden opgeslagen in de databank. Deze gegevens worden vervolgens gebruikt voor de aanmaak van de beslissing tot toekenning van certificaten, en voor het opstellen van energiestatistieken. De databank is ook gekoppeld aan de handelsdatabank die beheerd wordt door de VREG en waarin marktgegevens met betrekking tot de certificatenhandel worden bijgehouden. De installatiegegevens worden geregistreerd in de databank, evenals de gerapporteerde productiegegevens. Op basis van deze productiegegevens en de bandingfactoren zal VEKA het aantal toe te kennen groenestroom- en warmtekrachtcertificaten berekenen.

Naast het beheer van de concrete dossiers voor groene stroom en warmtekrachtkoppeling staat het VEKA eveneens in voor het verschaffen van algemene informatie ter verduidelijking van de wetgeving in het kader van de berekening van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten en voor het uitzetten van het behandelingskader met betrekking tot groenestroom- en warmtekrachtcertificaten conform de wetgeving.

PRESTATIENORMEN

- Beschikbaarheid OT-rapporten tegen 30 juni 2021
- Aantal en doorlooptijd behandelde aanvragen voor een projectspecifieke bandingfactor
- Aantal en doorlooptijd behandelde aanvraagdossiers voor certificatensteun
- Aantal en doorlooptijd behandelde steunverlengingsaanvragen

BUDGET

- In bedrijf houden Expertbase (45.000 euro)
- Onderhoud ExpertBase (55.000 euro)

BIJLAGE II: PERSONEELSPLAN 2021

Ondergaande tabel geeft het personeelsplan van het VEKA voor eind 2021 (zoals goedgekeurd door het EOC op 15 december 2020).

Graad	Type contract	Graad	Personneelsplan 2021
Administrateur-generaal	Mandaat	A3	1
Projectleider	Statutair	A2A	1
Directeur-ingenieur	Statutair	A2	1
Adviseur-ingenieur	Statutair	A2	11
Technisch toezichthouder	Contractueel	A2	2
Senior adviseur	Statutair	A2E	2
Senior adviseur	Contractueel	A2E	1
Adviseur	Statutair	A2	9
Ingenieur	Statutair	A1	14
Ingenieur	Contractueel	A1	8
Adjunct van de directeur	Statutair	A1	20
Adjunct van de directeur	Contractueel	A1	40
Adjunct van de directeur	Contractueel- voorbehouden betrekking	A1	1
Hoofddeskundige	Statutair	B2	3
Deskundige	Statutair	B1	2
Deskundige	Contractueel	B1	5
Hoofdmedewerker	Statutair	C2	3
Medewerker	Statutair	C1	9
Medewerker	Contractueel	C1	3
Technicus	Statutair	C1	1
Senior hoofdassistent	Statutair	D3	1
Assistent	Statutair	D1	1
Assistent	Statutair- voorbehouden betrekking	D1	1
Assistent	Contractueel	D1	0
			140

BIJLAGE III: BEGROTINGSKREDIETEN ONDER BEHEER VAN HET VEKA

Het VEKA beheert bijna alle kredieten van zowel het beleidsveld Energie als het beleidsveld Klimaat.

De betreffende energie- en klimaatbegrotingen zijn een combinatie van ontvangsten en uitgaven via de algemene begroting, het Energiefonds en van het Vlaams Klimaatfonds:

- Uitgaven op basis van de algemene begroting kunnen maar uitgevoerd worden voor zover het Vlaams Parlement hiervoor de benodigde kredieten opent in het jaarlijkse uitgavendecreet.
- Uitgaven op basis van een begrotingsfonds (Energiefonds en Vlaams Klimaatfonds) zijn mogelijk op basis van de eigen ontvangsten die dergelijk fonds realiseert. Voor begrotingsfondsen worden in begrotingsdecreten enkel ramingen opgenomen aangaande hun ontvangsten en uitgaven.

Het beleidsveld Energie omvat slechts één ISE Energie (begrotingscode QK) met daaronder slechts één begrotingsprogramma Energie (begrotingscode QE). Het beleidsveld Klimaat omvat slechts één ISE Klimaat (begrotingscode QI) met daaronder slechts één begrotingsprogramma Klimaat (begrotingscode QH).

De beleidskredieten zijn als volgt geraamd met de BO 2021:

(keuro)	AO	TO	VAK	VEK
Energie	22.388	128.207	246.152	247.413
Klimaat	0	187.143	171.435	182.882

VAK: AO = algemene ontvangsten, TO = toegewezen ontvangsten,
VAK = vastleggingskrediet, VEK = vereffeningskrediet

De uitgavendetails zijn als volgt:

Uitgaven ISE ENERGIE BO 2021 (keuro)	VAK	VEK
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT))	181.596	182.857
Dotatie VREG (interne stroom (IS))	6.556	6.556
Leningen (participaties (PA); geen ESR-impact)	58.000	58.000
Totaal	246.152	247.413
Aanwending VAK-ruiter	786	

Uitgaven ISE KLIMAAT BO 2021 (keuro)	VAK	VEK
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT))	73.649	85.096
Toelagen (interne stromen (IS))	97.786	97.786
Totaal	171.435	182.882

De belangrijkste ontvangsten van het Energiefonds betreffen:

- de Vlaamse energieheffing;
- inkomsten uit de supercapregeling;
- handavingsinkomsten gebouwen, marktwerking en energiefraude;
- eenmalige toelagen uit het Vlaams Klimaatfonds;
- decretaal nog te voorzien met BA 2021: compenserende ontvangsten uit centrale relanceprovisie.

De belangrijkste ontvangsten van het Vlaams Klimaatfonds betreffen de ontvangsten uit geveilde emissierechten kaderend in het samenwerkingsakkoord betreffende de verdeling van de Belgische klimaat- en energiedoelstellingen.

De uitgaven binnen de ISE's Energie en Klimaat onder beheer van het VEKA (**418 miljoen euro geraamd BO 2021**) betreffen in het bijzonder:

- energieleningen, energieleningen+ (alsook rentesubsidies), noodkoopleningen en ondersteuning via de energiehuizen en PMVZ;
- sloop- en heropbouwpremies;
- subsidies voor groene en restwarmte, opslag en batterijen, zonne- en windenergie, micro-WKK, energieconsulenten en renovatiecoaches, ...;
- Europees gesubsidieerde werking en projecten;
- ondersteuning van de netbeheerders, namelijk vergoedingen verbonden aan kosten inzake REG-openbardienstverplichtingen (incl. bv. ook hun warmtepompboiler- en PV-premies);
- ondersteuning van de netbeheerders en leveranciers via vergoedingen verbonden aan hun kosten voor sociale openbardienstverplichtingen inzake thermische energie geleverd via warmte- en koudenetten;
- verdeling van middelen (via toelagen) uit het Vlaams Klimaatfonds voor Vlaams klimaatbeleid uitgevoerd door andere entiteiten;
- bijdragen internationale klimaatfinanciering;
- overige beleidsuitgaven;
- werking van de VREG.

Daarnaast is er ook een substantiële budgettaire versterking voorzien in uitvoering van het Relanceplan Vlaamse Regering - **Vlaamse Veerkracht**. Met de BO 2021 (excl. toelage VEB via DOMG) voorlopig geraamd op iets meer dan **213 miljoen euro** onder beheer van VEKA voor:

- asbestpremie daken en buitenmuren niet-residentieel met isolatie;
- asbestpremie buitenmuren residentieel met isolatie;
- asbestpremie daken residentieel met isolatie;
- financiering energieluik woningrenovatiepremie;
- financiering flankerend beleid transitie oude elektrische verwarming en toekomstbestendig maken van het elektriciteitsnet;
- EPC-labelpremie residentieel;
- verlenging en uitbreiding sloop- en heropbouwpremie;
- call groene warmte;
- noodkoopleningen (ESR-neutraal).

Afspraak is dat de meeste van deze middelen voor Vlaamse Veerkracht zullen transiteren via het Energiefonds (en waaruit eerst een prefinanciering wordt voor voorzien).

De impact van de retroactieve investeringspremie maakt het voorwerp uit van de BA 2021.

De apparaatskredieten die onder programma QA worden ingezet voor de activiteiten van het VEKA zijn als volgt geraamd met de BO 2021:

	VAK	VEK
VEKA apparaat	10.461	10.461

Aflijning binnen breder kader: de VREG (algemene werkingsdotatie uitgevoerd door VEKA) en het VEB (relancetoelage voorzien via DOMG) beheren hun eigen begroting, het departement Omgeving beheert na de oprichting van het VEKA verder enkel nog een beperkt aantal kredieten verbonden aan internationale dossiers en de nazorg van dossiers die niet zijn overgekomen naar het VEKA.

Verdere begrotingsinfo is terug te vinden in de BBT bij de begrotingsopmaak 2021.

////////////////////////////////////

**BIJLAGE IV: MONITORINGTABEL VAN DE
JAARDOELSTELLINGEN 2020**

////////////////////////////////////

Volgende tabel geeft de jaardoelstellingen 2020 weer van het ondernemingsplan van het VEA met hun realisatiegraad.

////////////////////////////////////

	Resultaatsgerichte jaardoelstelling	Prestatienorm(en)	Prestatie-indicator	Jaarprestatie (status)	
0.	Omzetting Clean Energy Package				
	0.1	Opmaak voorontwerp van verzameldecreet (o.a. omzetting EPBD, renovatieverplichting niet-woongebouwen...)	Oplevering voorontwerp van verzameldecreet aan kabinet	Uiterlijk 31 januari 2020	Tijdig gerealiseerd
	0.2	Opmaak ontwerp van wijzigingsbesluit (o.a. EPBD, EED) waarvoor reeds decretale basis aanwezig is	Oplevering voorontwerp van BVR aan kabinet	Uiterlijk 31 januari 2020	Tijdig gerealiseerd
	0.3	Opmaak ontwerp van wijzigingsbesluit (o.a. omzetting EPBD, EED) waarvoor nog geen decretale basis aanwezig is	Oplevering voorontwerp van BVR aan kabinet	Uiterlijk 31 mei 2020	Tijdig gerealiseerd
1.	Het Renovatiepact voor de grondige renovatie van woningen versterken				
	1.1	Opmaak van een langetermijn renovatiestrategie 2050 in het kader van de EPBD-richtlijn	Oplevering ontwerp aan het kabinet	Uiterlijk 29 februari 2020	Tijdig gerealiseerd
	1.2	Opmaak ontwerpmededeling VR met stand van zaken Renovatiepact en plan van aanpak Renovatiepact 2.0	Oplevering ontwerp mededeling aan het kabinet	Uiterlijk 30 april 2020	Tijdig gerealiseerd
	1.3	Voorleggen onderzoeksrapport voor de verfijning van de LT-doelstelling voor het bestaand woningpark	Onderzoeksrapport beschikbaar	Uiterlijk 30 juni 2020	Tijdig gerealiseerd
	1.4	Opmaak evaluatierapport opvolgingsindicator Renovatiegraad	Evaluatierapport met mogelijke pistes voor verbetering huidige opvolgindicator	Uiterlijk 30 november 2020	70% gerealiseerd
	1.5	Opmaak monitoringsrapport fase 1 (2018-2019)	Oplevering monitoringsrapport BE-REEL! aan EC	Uiterlijk 31 maart 2020	Tijdig gerealiseerd
	1.6	Opzetten van een Vlaamse communicatie- en ondersteuningscampagne naar lokale besturen	Plan van aanpak beschikbaar	Uiterlijk 31 augustus 2020	Tijdig gerealiseerd
	1.7	Organisatie van een netwerkevent voor externe partners i.f.v. lancering digitaal leerplatform	Netwerkevent heeft plaatsgevonden	Uiterlijk 31 december 2020	Tijdig gerealiseerd
	1.8	Opmaak voorstel VR voor de call voor subsidies voor energieconsulentenprojecten (inclusief renovatiecoaches en proefprojecten thermografie)	Oplevering voorstel call energieconsulenten aan kabinet	Uiterlijk 30 april 2020	80% gerealiseerd

1.9	Opmaak conceptnota VR aangaande operationaliseerbaarheid 0%-hypothecaire renovatielening en vermindering onroerende voorheffing voor grondig gerenoveerde woningen binnen 5 jaar na aankoop	Oplevering ontwerp van conceptnota aan kabinet	Uiterlijk 30 april 2020	Tijdig gerealiseerd
1.10	Analyse van stimuleringsmaatregelen voor de renovatie van woongebouwen	Adviesrapport met voor- en nadelen van de verschillende onderzochte opties	Uiterlijk 30 september 2020	Tijdig gerealiseerd
1.11	Opmaak ontwerpnota VR in verband met verdere uitbouw van het beleidsinstrument van de energielening	Oplevering ontwerpnota aan het kabinet	Uiterlijk 31 augustus 2020	60% gerealiseerd
1.12	Opmaak conceptnota VR aangaande operationaliseerbaarheid eengemaakte woningrenovatiepremie	Oplevering conceptnota aan het kabinet	Uiterlijk 30 juni 2020	Tijdig gerealiseerd
2	EPC en woningpas verder uitbouwen			
2.1	Ontwikkeling benchmarktool EPC	Benchmarktool EPC is consulteerbaar	Uiterlijk 30 april 2020	Tijdig gerealiseerd
2.2	Doorontwikkeling Woningpas in 2020	Release woningpas (algemeen) voor ondernemingen en delen met derden	Uiterlijk 30 juni 2020	Tijdig gerealiseerd
		Release Woningpas met renovatiewerken met premie Fluvius, aangemelde zonnepanelen, benchmark EPC, EPC gemene delen	Uiterlijk 31 december 2020	
2.3	UX-design Woningpas digitale kluis	Beschikbaarheid prototype woningpas beschikbaar met digitale kluis voor attesten, plannen en varia	Uiterlijk 31 december 2020	Tijdig gerealiseerd
2.4	Opmaak conceptnota gebouwenpas	Beschikbaar conceptnota gebouwenpas	Uiterlijk 31 december 2020	Tijdig gerealiseerd
3	Strategie en actieprogramma voor renovatie van niet-woongebouwen uitwerken en implementeren			
3.1	Opmaak conceptnota VR aangaande renovatieverplichting voor tertiaire gebouwen	Beschikbaarheid ontwerp van conceptnota	Uiterlijk 30 juni 2020	Tijdig gerealiseerd

	3.2	Opmaak conceptnota VR met plan van aanpak EPC grote niet-woongebouwen	Beschikbaarheid ontwerp van conceptnota	Uiterlijk 30 november 2020	Tijdig gerealiseerd
	3.3	Opmaak conceptnota ontwikkeling dataplatform voor niet-residentiële gebouwen	Beschikbaarheid ontwerp van conceptnota	Uiterlijk 31 december 2020	Tijdig gerealiseerd
	3.4	Uitwerken van voorstel voor de concrete invulling en monitoring van de energiebesparingsdoelstelling (2,09%) voor lokale besturen	Beschikbaarheid voorstel	Uiterlijk 30 juni 2020	Tijdig gerealiseerd
4	Acties voor de shift naar duurzame gebouwverwarming uitwerken				
	4.1	Ontwikkeling beslissingsboom	Beslissingsboom beschikbaar	Uiterlijk 30 juni 2020	Tijdig gerealiseerd
	4.2	Opmaak conceptnota ontwikkeling databank opvolging verduurzaming verwarming gebouwen	Conceptnota beschikbaar	Uiterlijk 30 september 2020	Tijdig gerealiseerd
5	EPB-beleidskader vereenvoudigen en gebruiksvriendelijker maken				
	5.1	Opmaak conceptnota alternatieve piste voor complexe en innovatieve gebouwen	Conceptnota beschikbaar	Uiterlijk 30 september 2020	Tijdig gerealiseerd
	5.2	Ontwikkeling nieuwe EPB-softwareversie met focus op verbeterde gebruiksvriendelijkheid	Softwareversie beschikbaar voor release	Uiterlijk 31 december 2020	Tijdig gerealiseerd
6	KMO's en grote (energie-intensieve) ondernemingen ondersteunen in de transitie naar CO2-arme bedrijven				
	6.1	Opstellen werkdocument met voorstel implementatie normerend kader voor niet-energie-intensieve kmo's	Beschikbaarheid werkdocument	Uiterlijk 30 september 2020	Tijdig gerealiseerd
	6.2	Opmaak van een positienota over de verlenging en verbreding van EBO's na 2022	Beschikbaarheid positienota	Uiterlijk 31 december 2020	Tijdig gerealiseerd
7	Versnelde uitbouw van milieuvriendelijke energieproductie ondersteunen				
	7.1	Opmaak ontwerp van wijzigingsbesluit voor vastleggen pad maximale bandingfactoren en maximaal ondersteuningsvolume	Beschikbaarheid ontwerpbesluit	Uiterlijk 15 maart 2020	Tijdig gerealiseerd
	7.2	Opmaak ontwerp van wijzigingsbesluit voor call middelgrote PV vanaf 2021	Beschikbaarheid ontwerpbesluit	Uiterlijk 30 april 2020	Tijdig gerealiseerd
	7.3	Opmaak adviesnota aangaande aankoop statistieken hernieuwbare energie	Beschikbaarheid adviesnota	Uiterlijk 30 april 2020	Tijdig gerealiseerd

7.4	Opmaak ontwerp van Windplan 2025	Beschikbaarheid ontwerp	Uiterlijk 31 oktober 2020	Tijdig gerealiseerd
7.5	Opmaak ontwerp van Zonneplan 2025	Beschikbaarheid ontwerp	Uiterlijk 15 november 2020	Tijdig gerealiseerd
7.6	Opmaak ontwerp van Warmteplan 2025	Beschikbaarheid ontwerp	Uiterlijk 30 november 2020	Tijdig gerealiseerd
7.7	Opmaak evaluatienota call groene warmte, restwarmte en biogasinjectie	Beschikbaarheid evaluatienota	Uiterlijk 31 december 2020	Tijdig gerealiseerd
7.8	Ontwikkeling geactualiseerde Warmtekaart	Release geactualiseerde Warmtekaart	Uiterlijk 31 december 2020	80% gerealiseerd
7.9	Opmaak conceptnota ondersteuning opmaak lokale warmteplannen	Beschikbaarheid conceptnota	Uiterlijk 31 december 2020	Tijdig gerealiseerd
8	Het sociaal energiebeleid versterken met passende maatregelen			
8.1	Uitwerken proefprojecten om o.b.v. data uit energiescans de overstap naar een voordelige energieleverancier te stimuleren	Proefproject opgestart	Uiterlijk 31 december 2020	75% gerealiseerd
8.2	Opmaak analyserapport sociale openbare dienstverplichtingen met beleidsaanbevelingen voor optimalisatie	Beschikbaarheid ontwerpversie voor kabinet	Uiterlijk 30 juni 2020	Tijdig gerealiseerd
8.3	Aanpassen ODV over openbare verlichting	Beschikbaarheid ontwerpbesluit voor kabinet	Uiterlijk 31 december 2020	Tijdig gerealiseerd
9	Ondersteunen uitbouw faciliterend regelgevend en ondersteunend governancekader voor de energietransitie			
9.1	Opmaak werkprogramma's 2021 Stroomgroepen Energie-efficiëntie, Hernieuwbare energie en Data	Beschikbaarheid werkprogramma's	Uiterlijk 30 november 2020	Tijdig gerealiseerd
9.2	Ontwikkeling basisversie energiedataplatform	Release basisversie energiedataplatform	Uiterlijk 31 december 2020	60% gerealiseerd
9.3	Opmaak campagneplan voor verduurzaming verwarming van gebouwen	Beschikbaarheid ontwerp van campagneplan	Uiterlijk 30 september 2020	Tijdig gerealiseerd

9.4	Opmaak strategienota voor versterken betrouwbaarheid, toegankelijkheid en impact van energie- en klimaatcommunicatie	Beschikbaarheid ontwerp van strategienota	Uiterlijk 31 december 2020	Tijdig gerealiseerd
9.5	Opmaak positienota als input voor het thema energie voor het pact met lokale besturen	Beschikbaarheid positienota voor kabinet	Uiterlijk 31 maart 2020	Tijdig gerealiseerd
9.6	Opmaak ontwerp personeelsplan 2021 in kader van insourcing referentietaken VITO (Energiebalans en Steunpunt Energie)	Beschikbaarheid ontwerp personeelsplan 2021	Uiterlijk 31 oktober 2020	Tijdig gerealiseerd